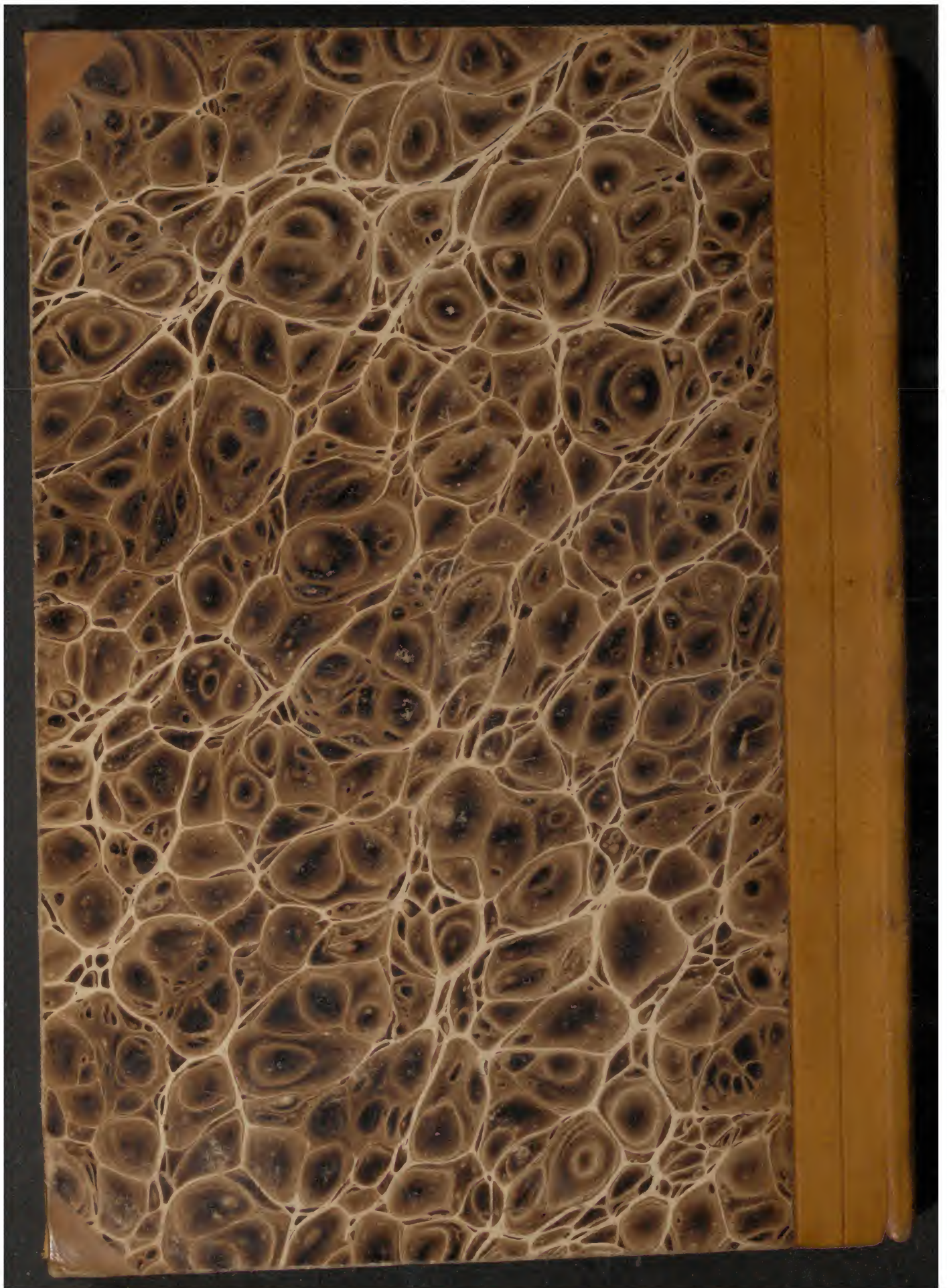

171
G 48

MANTUANI
SEC. PARTHENICES OPUS.
DAV. BRED.A
1497.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 48

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 48

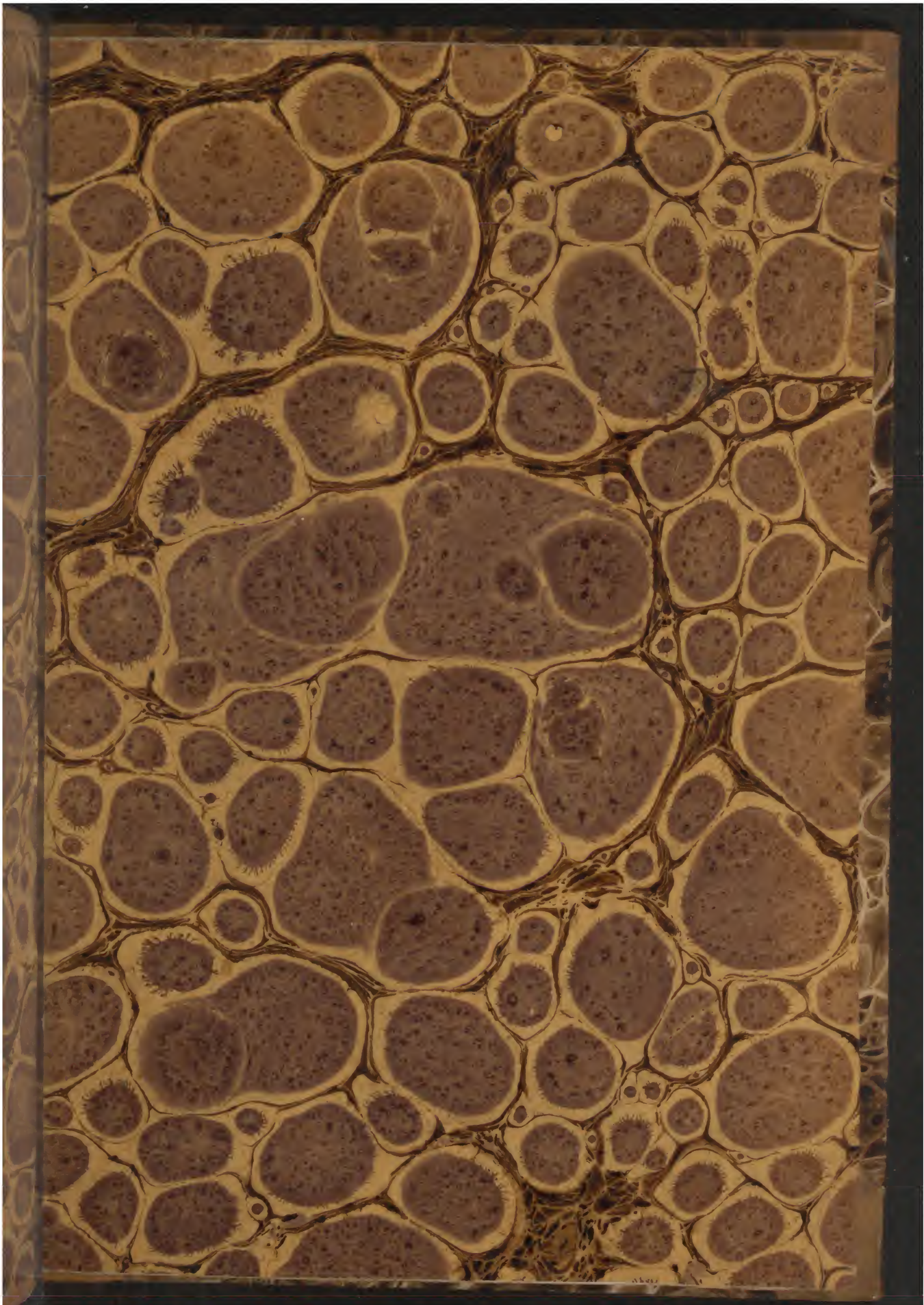

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 48

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 48

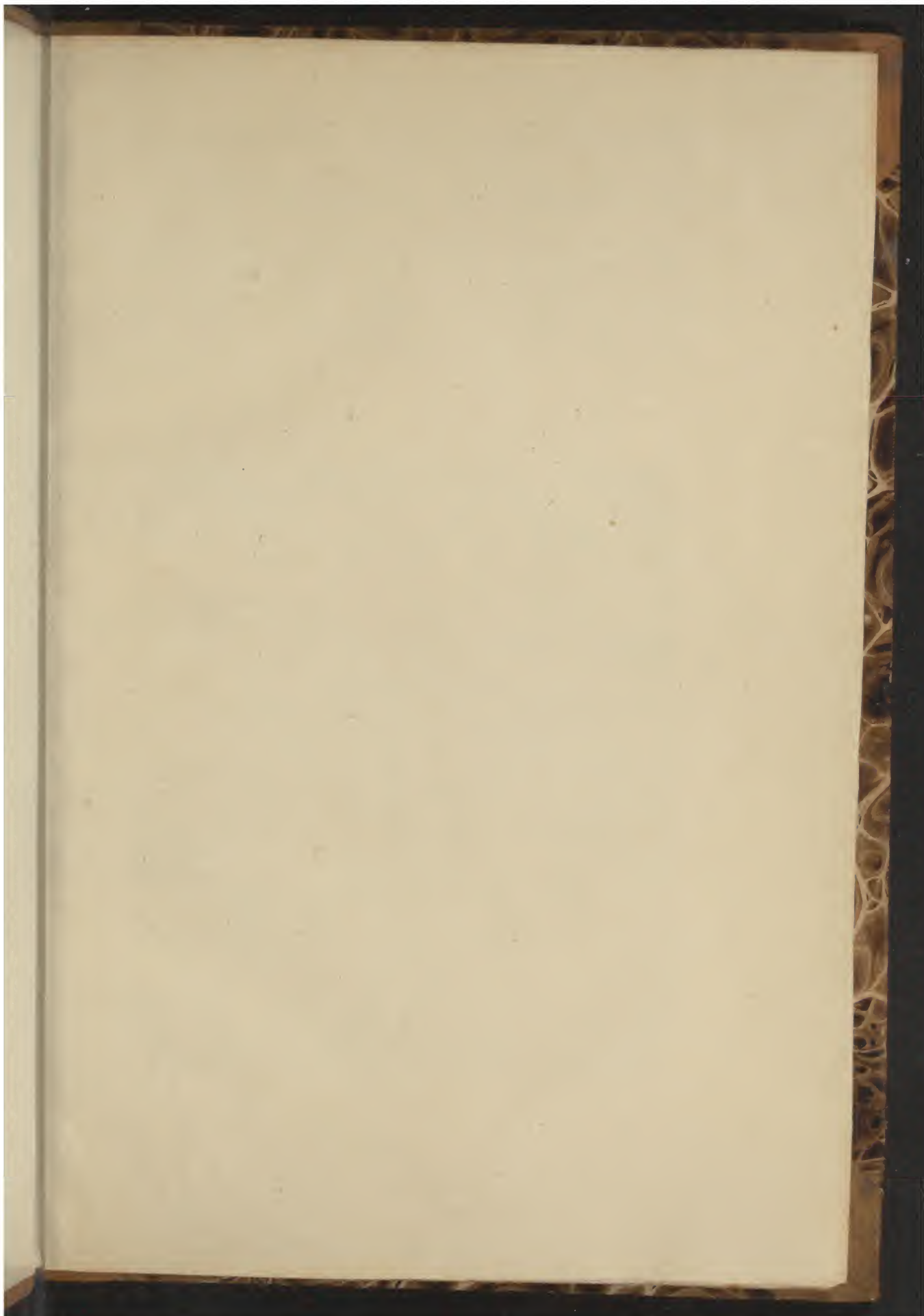

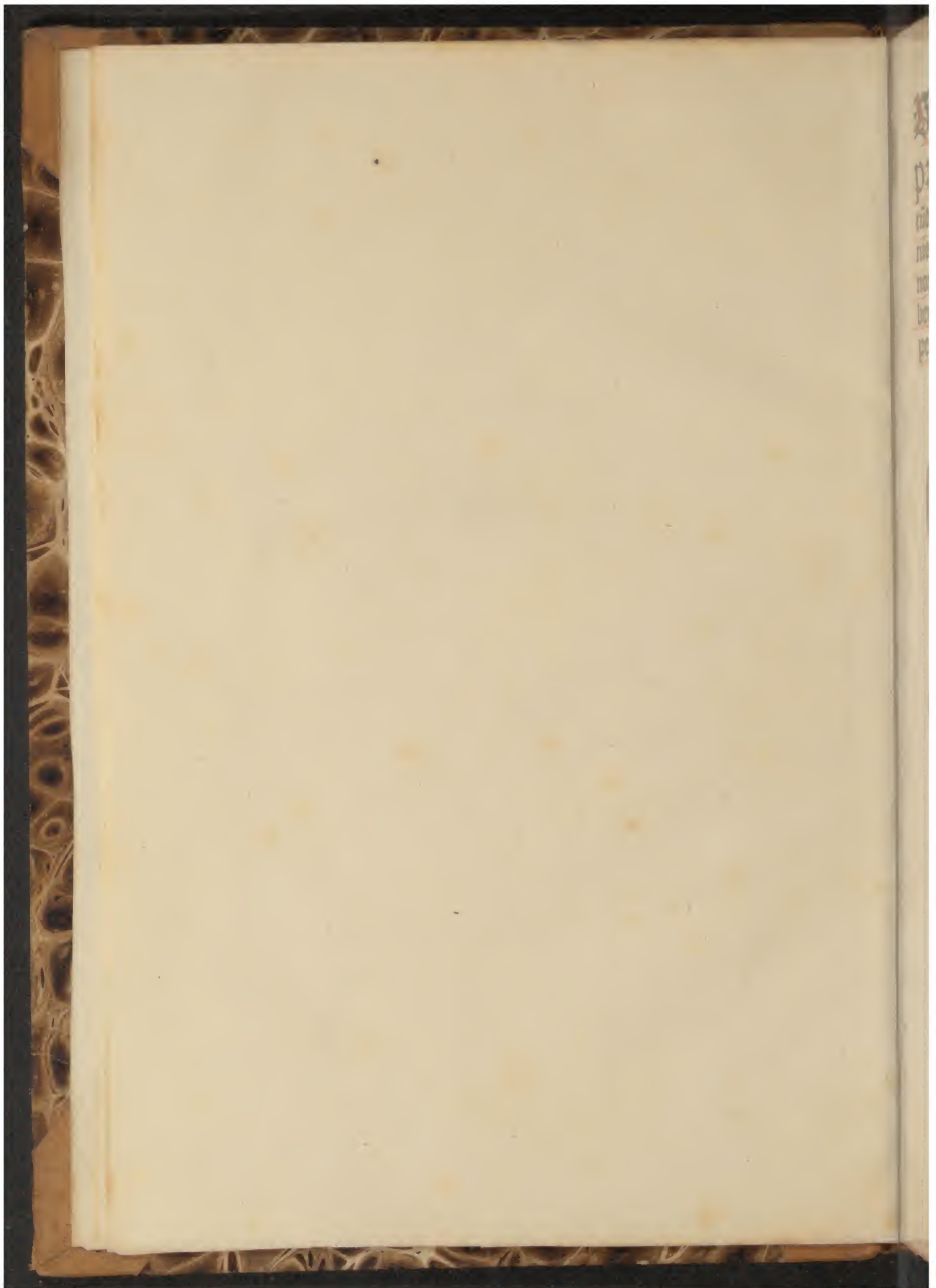

~~138~~

171
G 48

365 3296
CA 243

Fragment of text from the adjacent page, visible on the right edge. The text is partially cut off and appears to be in a historical script, possibly Latin or a similar European language.

Baptiste **B**ätuanī vatis
 prestantissimi diuinum se
 cūde **P**arthenices opus: sacrosanctā diuę virgi-
 nis catharinę passionē heroico carmie illustrās:
 non minus cultum q̄ pium: ad .**D.** Bernarduz
 bembium patricium venetum & iureconsultum
 peritissimum.

*Koninklijke
 Bibliotheek
 te 's-Grave.*

...
...
...
...
...

...

**Clarissimo viro. D. Bernardo Bembo patri-
cio Veneto iureconsulto Frater Baptista Man-
tuanus Carmelita. S. P. D.**

Beatissime virginis & martyris Catharine vitas
nuper Romedum tu apud Innocentium Ponti-
maximū pro re. p. tua splēdiduz oratoris munus
obires heroico carmīe cōplexus sum Opusculū
vt mihi videt̃ pium magis q̃ elegās et imaturuz
poti⁹ q̃ p̃gnatur. Nā mea in te charitas tuis in me bñficijs
excitata dū tuo desiderio nimis ardēter satisfacere cupit p̃ter-
missa diurne melimē diligētia & labore corrigēdi p̃cipitavit e-
ditionē. S; age placeat celeritate si nō placet eloq̃o. Quadra-
gita em̃ & nō ampli⁹ dieb; op⁹ absolutā est dū p̃pter estiuū ius-
ticiū negocijs intermissis curam oia canicularia salubriter
cū aliqua studioz fruge trāsfigere. Tibi igit̃ vir p̃stantissime li-
berisq; tuis libellus iste dicat⁹ est añ tibi debitus q̃ cōditus
muneris tenuitatē poterūt excusare me⁹ ingēs anim⁹ & curta
supellex. aīmi tui modestia ac summa liberalitas q̃ ab amico
paupere renia p̃ciōsa nō expectat. & de hoc hacten⁹. Viror; p̃fco
nec paz inīroz. de hactali ac tāta ṽgie in cui⁹ laudes tota ca-
tholica certat ecclia nullā ab Eusebio Cesariēsi ep̃o cuz de ill
tp̃ib; agit fieri mētionē. Crediderim id accidisse diabolo p̃cu-
rāte & tāti viri cogitatōes alioz sum flectēte dū scīssime ch̃risti
martyris imortali gl̃e titulisq; sempiternis inuideret. S; qd̃
ille sanctitatis inimicus & publicus hostis innocētē fraudu-
lētia sua p̃hibuit chartis inscribi deus p̃bitatis auctor & as-
sertor sua p̃uidētia voluit fidelīū cordib; annotari. Nulla em̃
virgo post illā incompatibīlē virginē q̃ est dei mater & homis
hāc opione scitatis añcedit. Nois eius. Etymologia deprā-
uata est a quodā qui eū lib; cōposuisse d̃z cui legēda aurea ti-
tulus ē. Fuit em̃ vir ille iudicio meo pius q̃dem s; nequa q̃ sa-
tis lrātus pius inq; q̃ diuina cōgesserit: illrātus vero qm̃ gre-
cis vocabulis latinam: latinis grēcā: heb; aycis mixtā: nulli
verā: oib; cōfusam: obliquā. cōfortā: falsamq; dederit interp̃-
tationē. Atq; ita scōz noīa dum illustrare putat sua delusus l̃
ignozātia vel impudenti temeritate reddidit obscuriora: & ni-
si putaretur peccasse per imperitiā putari posset de impie /

A ij°

rate p̄dēnādo: vtpote q̄ sacroscāz ch̄ri religionē rēē interptati
oīs iuerfioē voluerit cauillari: 7 noīm pturbatōe scis illudere
fanatico 7 sōniātilis mōstrosa 7 boz deliramēta p̄finxit: q̄ ne
q̄ ip̄e q̄ plab yrithū t̄n̄b: osē suē iḡrātīe circūact⁹ nēnias illas
balbutiebat: itellexit. adeo delir⁹ adeo icōpos sui vt nesciret 7
senescire q̄ diceret. **Q**uod si fortasse cuiq̄s pl⁹ eq̄ videbor: excādesce
re p̄cor mihi veniā nō negari si mereor: nā cū p̄sidero hīc sc̄m
eē vt scōz vite p̄tēptui pateāt. vt sine risu l̄ stomacho legi n̄ pos
sint: 7 eoz gesta sūma veneratōe diḡssima scriptoris vicio sic
eē deformata atz de hōestata vt ab hoīe latīo q̄ntūnis religio
so videāt idigna q̄ legāt: si egrefero. si dāno: si p̄q̄roz. h̄rē me pu
to idignatōis iuste materiā. **D**ebuit ille vir id mun⁹ omittēre
q̄ ad ip̄ituz nō p̄tēbat: l̄ pitos aliq̄n p̄sulere sicut prudētē vi
z decebat. l̄ p̄us discere q̄s docere. ne dū ordie p̄postero vult eē
ingz a n̄q̄s discipul⁹ nauici hoīs nom̄ icurreret s̄z fortasse putās
errozē itelligētīe pie volūtatis ymbz are p̄textu fact⁹ ē in ytroq̄
re⁹ 7 itellcū atz volūtate deficiēs sibi iḡminiā: sc̄is iūriā: fidei
iacturā: simplicibz ignozātīaz: doctis nausēā p̄turiuit. **N**ō igitur
Catharia viuerfoz ruina sicut ille fabulat⁹ ē interptat⁹: s̄z
l̄a catharos q̄d ē pur⁹ l̄a catharizo purifico: l̄a catareo d̄fluo
l̄a cata 7 r̄yax q̄d ē riu⁹ vox illa deflectit. legi⁹ em̄ ap̄d pli. hip
ponē aphzicē oppidū c⁹ ep̄atuz tenuit augustin⁹ a grec̄is cata
rytū appellari q̄ riuus 7 aq̄s eēt irrigua. **Q**uōis hoz dixeris
rēē dixeris. **V**era ei sp̄cū agnoscūt in oībz āplectēda: at i h̄mōi
noībz cū p̄itas later ad p̄silia q̄ ligue alic⁹ picīā sapiāt ab iter⁹
p̄te p̄fugieduz ē cauedūq̄ ne istī⁹ exēplo velut egri sōnia vane
fingāt sp̄s. vt nec pes nec caput vni reddat formē. **S**z iā satis
de h̄ supqz dc̄m. **E**t vt totā p̄arthenicē p̄usquā p̄legas vno sū
mati legas ituitu breue subūciat argumentū. **A**rgumentū
Catharia 7 go egyptia **A**lexādzīe nata. costo p̄rē: q̄ fuit ex lāgi
dadaz failia. s̄o maximio oriētis p̄fco l̄ s̄o maxētio **M**aximiāi
filio passa. nā de auctore passidōis ābigit s̄z oīa fere exēplaria q̄
legit̄ in eccl̄ijs. **M**axētū h̄nt. supatis 7 ad fidē p̄uersis q̄nq̄gi
ta disertissimis oratoribz cāz ch̄rl tutata ē. diu squallore carce
ris afflicta lōga inedia macerata. durissime cesa. tandem post
ytoris regiēz **P**orphyrū ducentozumqz militum conuersio
nem confractis rotarū machinis decollata lac fudit pro san
guine. corp⁹ eius in **S**inā montē arabie deportat̄ ab āgelis.

Fratris Sap. Mantu. Carmelite theologi ad
magnificum. D. Bernardum bembum patrici
um Venetum et iureconsultum peritissimum
secunda Parthenice incipit

Hic **C**ostidis aggressi pugnam: tormenta: rotasq;
Atq; triumphato victricia bella tyranno:
Detegimus fraudes: et numina falsa deorum

Sancta faue virgo tenuem cui carminis orsum
Pangimus: et vento venias ad vela secundo.

Veridicos cantus non ex helicone vetusto

Porrige. s; christi sacris de fontibus haustos.

Da mihi non hederę non lauri vimine textam

Sed qualem tu diua geris de fronde coronam

Arboris eę. medio quam legimus horto

Spargere fęlicem ramis vitalibus vmbra:

Et paradisiaco nobis aspiret a orbe

Vera dei soboles ęterna potentia patris.

Orbe soporato tellus ęgyptia noctem

Roriferam induerat:mersusq; sub equore titan

Vesperio cęli nitidos accenderat ignes:

Et niger attollens humentem scorpius ortum

Stringebat iam rura nouis effęta pruinis.

Lum iouis imperio volucres cyllenius alas

Sumpsit: vt ex toto veteres memphitis in agris

Logeret orbe deos: qui maiestate relictę

Jam sua cędebant nostris altaria sacris:

Inuitaq; iugum Christi ceruice ferentes

Nulla dabant responsa palam: sed cęca malorum

Semina iactabant: tacitoq; in pectora lapsu

Intrantes humana dolos et operta venena

a iij.

Sentis ad excidium nostrę inspirare solebant.
Quale per insidias gerit inter ouilia bellum
Noctelupus facta pedibus scrobelimina subter.
Tunc ferus ausonijs mauors noua gentibus arma
Suadebat: ferrumq; graui versare tumultu:
Ocia lucanis dum **M**aximianus in hortis
Ducit: et in regem dum res romana reuerti
Cogitat extinctis regni consortibus vnum.
Tunc hecates motus furijs **M**axentius artes
Elertitur ad magicas: veterumq; ad sacra deorum
Instaurat delubra. nouus scrutatur aruspex
Acta: scelus tentat: quo non crudelius vllum
Legimus a prima nascentis origine mundi.
Quentum grauidas matrum secat ensibus aluos
Immatura trahens stygys que destinet aris
Pignora. funestos docuit proserpina ritus.
Inuida crescentis fidei successibus omnem
Heresibus factam legem tritonia pallas
Implicat: et veris fucat mendacia dictis.
Dixta choris iuuenum venus illecebrosa repugnat
Virginibus sacris: moresq; irridet honestos.
It veneri **B**romius comes: et **S**ilenus: et ipse
Castra mimallonie vino redolentia bacche.
Atq; dioneos furtum per tecta liquores
Jam sine pampineis thyrsis et lyncibus euam
Pittit: et occultos accendit in coibus ignes.
Inuoluebat opum studijs saturnia **J**uno
Lorda virum gemmis: fuluicq; numismatis aura:
Merce peregrina: tunicis ardentibus ostro
Solicitans animos hominum **P**riuatus olympo
Phebus et ignifero curru: pice nigro: atra

Uersus in ethiopen: fidibus spoliatus: et arcu
Daphnea sinefronde miser per ignia noctu
Ibat: et ablatum virus pythone perempto
Quod magnus seruabat onyx spargebat in ipsos
Mobilium thalamos: quo corda imbuta malignis
Artibus armabant animos: hinc orta libido
Imperij: et curis rabies accensa superbis
Regnandi cupidos facile in scelus omne trahebat.
Talibus addictos operis **C**yllenius urget
Ad magi iouis ire domos memphitica regna.
Est locus egypti bifido qua flumine Nilus
Delta facit: Nilus cuius celestis origo
Regna per ethiopum fugiens orientis ab hostis
Ingreditur phario septena per hostia fluctus
Non procul est **S**tyx atra palus: ubi condidit **J**o
Inachis inuentum fratrem **T**yphonis **P**hirim.
Redita non procul est in collibus ora supinis
Pramidum regio: quarum preciosior orta
Dicitur a Rhodope: cuius prestantia forme
Tot congestit opes ut nobilitate sepulchri
Vicerit et reges ipsos. **H**ic **J**uppiter olim
Clarus et ignipotens:posito modo fulmine pauper
Squallidus et torua demissus lumina fronte
Demonas aduectos angusto suscipit antro:
Atq; sub exesa scabri testudine saxi
Confedere solo. **T**unc sic est iuppiter orsus.
Numina que toto terre regnastis in orbe
Non satis est nostro quod nos galileus honore
Eruit in tantas ausus porumpere fraudes
Non satis est. pueris etiam contemurimur. omnes
Nos impune premunt: in nos conuicia iactant

A liij.

Aupones: mimiꝫ leues: scurreꝫ loquaces.
Falsidicosꝫ vocant. **E**rgo hec indigna feremus:
Nectotiens lesi semel vlciscemur: inertes
Sic sumus vt viuos nos non intelligat hostis?
Nos perijisse putant: deffunctaꝫ numina vita
Vulgus ait **T**empus veniet cum turbine tanto
Christigenas a siꝫ regnis libꝫ yꝫ fugatos
Inuoluam. properate dies. velociter anni
Currite. **F**erte cito **M**achometia tempora cursu
Interea mentes alijs solabimur egras
Supplicijs. **U**na nostras in virgine vires
Experiamur erit nostri reuerentia forsan
Maior ab exemplo tali. **C**atharina superbo
Nostra supercilio damnat simulachra: deosꝫ
Impia subsannat. vultuꝫ elata superbo
Non venerem non **J**unonem non **P**allada non me
Tanta est impietas minimo dignatur honore.
Juppiter hec. magno socij fremuere tumultu.
Exiliunt irꝫ: furiarum incendia surgunt.
Et furoꝫ ignitis oculis et fronte minaci
Exandescit: vti rapidis cum ferrea flammis
Lamina cyclopuꝫ excoquitur flagrante camino.
Juppiter vt vidit grauibus commota querelis
Flumina sic iterum sumptis sermonibus inquit.
D **S**oboles iucunda mihi plutonia coniunx
Persephone quando miseri te cura parentis
Sollicitat cita tartareas descende sub vmbas.
Plutonemꝫ roges vnam mihi mittat herinnem:
Tisiphonem: aut **A**lecto: diramue **D**eggram
Ipete nata virum: grauibusꝫ obnitere verbis.
Scis quibus ille modis possit quoue ordine flecti

Sic pater. hec responsa dedit proserpina patri.
D pater. heu frustra furias in tale vocamus
Obsequium. poscit furias sibi Tartarus omnes.
Nec satis officio faciunt. vix prima **H**erone
Vix Decium fratremq; **T**iti execrabile sancta
Deradice genus colubris et verbereduro
Corripit. indomitę pugnant cum manibus vmbre.
Vociferant altum lateq; incendia iactant
Tantus in igne dolor. tanta impatientia flammę
Manq; ea gentiles animas in tartara iactans
Non sinit alterna requie mitescere pgnam.
Et modo romanis thalamos stratumq; duobus
Regibus imperij qui deposueret labores
In medijs **C**ocyti vndis componit. et altum
Figit humi puteos: quantum marpesia cautes
Ingenti vix mole nouem descenderet annis.
Altera iudęos recutiteq; improba gentis
Semina. que postq; letali vulnere **C**hristum
Abstulit antiqua nequicę lege superbit.
Curat. et ardentem mergit phlegetontis in vndas.
Sepius **H**erodes geminos natumq; patremq;
Ledit: insertat candens in guttura ferrum.
Tercia **C**hristigenas odijs infensa cruentis
In vada preruptę celso de vertice rupis
Precipites acherontis agit. versosq; per annem
Auctificum trahit hammato per saxa tridente.
Et iacit in flammis. que deficiente nunq;
Sulfura depascunt. fumoq; inuoluit et igne.
Sed quid opus pater hic furij: ego iussa capeffam.
Fare patris non est fas dissimulare dolorem.
Gladi ait ardentem quando **D**arentius aras

Consulit imperij cupidus sub nocte silenti
Nec responsa dato. Nilum pete: sacra deorum
Restitue: et tanta tibi pro pietate coronam
Accipe: et insignem fulgenti murice clauum.
Sic ait: et nate pater inclinatus ad ora
Permulcensque caput dextra dedit oscula fronti.
Persephone mandata facit: coruique figuram
Induit. et trannans auras pernicious alis
Præterit hanc unonis templum admirabile quondam
Dum Iouis imperium maiestatemque colebant
Tertigenæ a libycis quod nomina traxit harenis.
Iamque tenet syrtis. facit hic breuis vnda vadisum
Æquor. et est ratibus magnis imperua Tethys.
Transuolat in arimen æterno ardore coruscantem:
Quæ premit ingentem saxosa mole Tiphugum.
Iam tenet italiæ littus: lauiniaque arua.
Intrat ad vrbanos strepitus: celsaque resedit
Tarpei super arce iouis. populumque patresque
Et tria despiciens fora post delubra tonantis
Solis ad exortum Romæ decora alta superbe
O caput o florens terreni gloria mundi
Dixit ut excelsa tetigisti vertice cælum
Indigetes oblita tuos geniosque laresque
Atque Iouem et natos demens ad inania Christi
Tam cito degeneras documenta fidei que nefandas.
Sic ait: et Petrum quater execrata columnam
Traiani que iuncta foro supereminet vrbis
Inuolat. et coruus iam desinit esse: breuiemque
Se trahit in nebulam: et Parentia tecta subintrat.
Ror erat: et phœbe gelidis argentea bigis
Collis auentini summo de vertice tollens

Cornua lustrabat radijs pallentibus urbem.
Impius ad magicas redijt **D**arentius artes:
Combusti qz affert cineres infantis ad arani
Consulit extra. vocat manes: z numina lathes.
Macta vias faciles z idonea tempora fraudi
Persephone commenta sagax insibilat aura
Pertenui. fibrasqz mouens felicia signa
Fingit: z inuoluit regis caput igne corusco.
Subridens: alacri saluunt p:cordia plausu
Principis. z totam trahit inter gaudia noctem.
Jam parat ire viam pelago. iam concipit omnem
Trinacriam. creteqz domos. cypzumqz **R**hodumqz
Qua zephyris impulsus eat. qua classe latina
Vectus alexandri monstratam annauiget urbem.
Egregios prima comites de pube quirinum
Deligit. z fulget tirjs aurata iuuentus
Vestibus. gois rutilant segmenta lapillis.
Et vagina sinu gladios hiacynthina pulchro
Claudit: z argentum capulis effulget eburnis.
Septima consurgens roseis auroza capillis
Oceani pulchrum caput extollebat ab vndis.
Qum iam compositis ratibus ventoqz secundo
Littore ab ausonio soluens pelusia tendit.
Postia: z illustres pompeii funere campos.
Persephone volat ante: fretum spumantibus vndis
Liberat: z placido facilem facit equore cursum.
Non scythicus boreas illis non aphricus **A**uster
Non oriens **E**urus potuit spirare diebus.
Vix sua sub leni crispabat tergoza pontus
Aplaudens zephyro. z sceleri se accōmodat equoz.
Optimus interea mentis deus auctor honeste

Atq; pudicicię custos ne regia virgo
Circumuenta dolis subito labatur ab alto
Præmonet. et celeri tradidit mandata ministro
Ille per immensos cęli glacialis ab ortu
Labitur anfractus. penetransq; per aurea tauri.
Cornua pleiadum flammam restringit. z ipsos
Præterit. Errones septem. triuicq; sub orbe
Accipit exiles raris ex ignibus artus.
Regia progenies cultu redimita pudico
Inter socraticos z quos academia quondam
Stoiaz cęcropiis libris de fontibus hausit
Alausa latet modico pictę testudinis antro.
Atq; voluminibus legum stipata duarum
Abstrusos animo sensus voluebat. z acris
Ingenij vegetas acies figebat in omne
Quod tenebris enigma latet. mysteria miris
Inuelata modis visu penetrabat acuto
Quicquid ad ornatum fidei exemplaria sanctę
Gręca ferunt animo vigili condebat. et omnem
Assidui frugem studij quasi fertilis agri
Primitias quasi collectum de sordibus aurum
Et quasi fulgentes gangis de puluere gemmas.
Rasaq; panchei duro de cortice thura
Roboris. z pinguem torto de caudice myrham
Ad Christi delubra ferens Cape summe deorum
Munera dicebat. primę cape dona iuuentę
Quę tibi per steriles apis hęc tua colligit agros
Primus Abel pingui coluit tua numina sacro.
Melchisedech panum calathos z cymbia bacchi
Obtulit. Abraamus dulcem sua gaudia natum
At nos syncerę tibi virginitatis honores

Collectosq̄ pia de sedulitate legendi
Offerimus flores: nostra hæc tibi munera sunt
Regia dū tales voluit sub pectore curas
Et fugiens animo terras: cælestia virgo
Cogitat ecce nouæ lucis micat igneus ardor
Atq̄ repercusso paries splendore coruscant.
Turatq̄ micuere trabes: micuere columnæ:
Et subitis visum flammis ardere lacunar
Muncius emisso nitidis enubibus ore
Regia progenies dixit. quia concipis alto
Cordes eum concessa tibi consortia diuum
Done metum: segura meas intellige voces
Ille ego qui marię sanctas orator ad aures
Ante fui: tibi de summo modo mittoꝝ olympo.
Nam tibi post illam primi debentur honores
Inter virgineas acies albentia castra.
Scis veteres odio lucis studioq̄ malignę
Dentis et imperij vanęq̄ libidine laudis
Dissentire deos christo: 7 molimine magno
In mores certare bonos: nec posse nitorem
Ferre pudicię Clymenes corruptor apollo
Pressit aristei matrem. nymphamq̄ Dionem
Jupiter europam. Danaen. Asopida. Ledam
Atq̄ Lycaonidem. Haïam. Bacchiq̄ parentem.
Falcifer oceani natam. Minoida Bacchus.
Persephonem Pluto rapuit. sumoentis ad amnem
Congreditur Venus Anchisę. thetidosq̄ cubile
Pelleus incestat. rector neptunus aquarum
Phorcida. Pedalidem fraudis furumq̄ magister
Mercurius. Venerem Fauors. 7 Pallada frater
Polluit: Andimyon vultu. Pan vellerelunam

Vasius **E**rerem. Nulla est sine labed eorum
Progenies. nisi forte suum que plangit **P**irum
Inachis arguto pellex iunonia sistro
Et tibi virginitas istis odiosa parauit
Insidias. in te longinqua a **T**hibridis vrbē
Et coniurata descendunt praelia **D**emphi.
Nulla sub indigno virtus est principe tuta.
Nulla sub incesto castis est gloria rege.
Nam vicis probitas semper contraria pacem
Nescit: et hostiles dextra leuaq; cateruas
Sustinet. illa tosq; parat se semper ad ictus.
In virtute labor. sed in ipso certa labore
Dona: fit ex operis merces. eterna resurgit
De sudore quies: et de nigrore voluptas.
Non habet ex omni numero plebisq; patrumq;
Victricem nisi qui potuit certare coronas.
Et multis certare datum: sed vincere paucis:
Atq; coronari et celebres vectare triumphos.
Quare age surgentes audaci naue procellas
Rumpe. per aduersos aperi tua carbasa fluctus.
Nec flantes horresce notos nec murmura ponti
Irato te crede mari: prozamq; patentes
Ad celi conuerte vias. reget ipse per vndas
Temonemq; velumq; deus: puppemq; tenebit:
Nec sinet in scopulos fragilem tranare carinam.
Semper olympiaca terram speculatur ab arce.
Et quoscunq; operi vidit se accingere sancto
Numine presenti deus adiuuat. odit inertes.
Pugnam inuade: deo nihil aspirante timendum
Nuncius hec. humili facundia virginis ore
Sic responsa dedit. Vobis ego numina grates

Non si vel totidem linguis quot dicitur Argus
Luminibus vidisse loquar: persolvere possim
Omnia vos homini vitamq; alimenta; vitę
Vos datis: et cęli vos inspiratis amorem.
Blandicęsq; rudes ad contemplanda leuatis
Astra animos: et opes vestras monstratis in ipsis
Ignibus et cęli ornatu mundi; decore
Perpetuo: nostrę ne forte libidine mentes
Selutea immergant nequeantq; attollere frontem
Ad cęleste bonum: nostrę vos cura salutis
Sollicitat: nec nostra diu durare potestis
Damna pati: venia inq; datis peccantibus vltro
De prope lactentem charisq; parentibus orbam
Ante puellaris q̄s vos agnosceret etas
Cum neq; fabar adhuc vos suscepistis alendam.
Propterea nunq; diuis ego thura piandis
Ulla dedi: nunq; fumantia vidimus exta.
Sola dei mihi cura satis. mea tempore ab illo
Virginitas addicta deo: votisq; vocata
Palma triumphalis pugne: qua sanguine fuso
Testificata thronum christi super astra venirem:
Miscererq; choris superum: sedemq; beatam
Aetherea sortita domo regna illa viderem
Aeternis congesta bonis: visuq; tuerer
Perspicio quod certa fides sed nubila monstrat
Est amor iste furor: quo tempore saucia longo
Rectar; ambrosiam sitio: tantusq; medullis
Ardor inest: tantus cęli calor ossibus hęsit
Ut mors nulla queat mihi formidanda videri
Sed iucunda magis. **C**ur non que pertulit Agnes
Ipsa feram: cur non Agathę imitabile fatum?

Lucia cuius erat: neq; mens neq; fortior **q**uo
Vicit: z istarum felix trinacria palmas
Vidit. **A**nastasię tellus romana triumphis
Saudet. ad istarum laudes z premia curro
Tu modo qui cęlo frueris diuine minister
Hęc offer mea vota deo. si fauerit omne
Dulce mihi certamen erit. pugnamq; diemq;
Arbitrio legat ipse suo. sic fata nitentes
Verti humi assurgens oculos. **S**enuncius albam
Colligit in nubem. sparsisq; per atria succis
Ambrosię. dulci repetiuit sidera cantu.
Jam vada **C**arpathię sulcans **D**arentius vnde
Littus **A**lexandri. z phariam procul aspicit arcem.
Atq; ait o magni salue pars tertia mundi
Aphrica. romanam fausto precor. omine classem
Aspice. z auspicijs diuum mea vota tuorum
Prospera sint. saluete dei saluete penates
Indigenę: quos relligio longęua parentum
Excoluit. sacros venio laturus honores.
Sancta sequor mandata **J**ouis. ritusq; reporto
Diuinos ad templa deum. dum talia fatur
Preuiolat ad portum remis ventoq; secundo
Lymba leuis: volucrem cursu quę vinceret eorum!
Summaq; vix recto fugiens mouet equora lapsu.
Fama per egyptum pretentaq; littora ponto
Anunciat aduenisserates ex vrbe latina
Aduectumq; freto romani regis alumnum.
Luncta magistratus lucem posuere per illam
Publica. pellei priuata negocia ciues.
Festa dies agitur. nitidis urbana iuuentus
Vestibus. z multo testantur gaudia cultu.

Turba coit: pictis oneratur puppibus equos.
Murice vela rubent: radiant a plustria cocco.
Ducitur elato gradiens **P**arentius ore
Splendidus et gemmis et multo lucidus auro.
Ausonij libyciq; simul glomerantur vtrinq;
Sistra sonant. altis lucet in turribus ignes
Menia fronde virent: et odoro gramine portę.
Altera lux ortum **C**asij de vertice summo
Extulerat solem. cum rex iam squallida multo
Templa situ iubet ornari: veteresq; per aras
Purpureos spargi flores: et rite parari
Danda **E**c at umbęo que sunt animalia sacro.
Christigenę soliti crudis pręda esse tyrannis
Contremuere metu: et multi petiere **S**ycnem
Thebeosq; lares: et **E**rynaica regna
Aethiopumq; domos et litto: a gentis **E**rembe.
Sicut vbi mites aquilam videre columbe
Nare per aereos tractus. nec pinguia rura
Nec placidę retinent epule. timor omnia vincit.
Pars latet ymbroso saltu: pars alta volatu
Tecta petit: pars montanis caua saxa latebris:
Et pennis percusa sonat pernicibus aura.
Tunc est cepta coli regio deserta. solumq;
Solibus exustum assiduis. et rura venenis
Incluta: et arentes terre siccantis harenę.
Soliuagus vastam petijt tum paulus eremum
Hispidus et fuluę tectus velamine palme.
Quius ad ignotas veniens **A**ntonius e des
Incidit in satyros. mox flebile corpus amici
Condidit. et siccis vitam traduxit in aruis
Inter harenicolas colubros et seua leonum

Semina graminiibus vefcens et fluminis vnda
Templa coronantur fertis: et funibus actis
Barbara suspendunt aulea sub apfide curua.
Pinguia mittuntur docti per rura ministri
Que vicina bibunt piscosi flumina **Rili**
Atq; pap yziferę dulcem **Tritonidis vndam**
Et qua se viridi **Mareotis** harundine cingit.
Adducant delecta boum qui corpora centum.
Interea cultros paterasq; et thura sacerdos
Expediit et sacras longo locat ordine vestes.
Ante ea neglectus meliori pascitur **Apis**
Gramine. et extento iacet ad pꝛeſepia ventre.
Jamq; dies ſolemnis adefi. mugitibus aure
Per fora perq; vias vr̄bis per compita clamant.
Hera crepant: clangore tube complectur acuto.
Confequitur vulgi ſtrepitus turbeq; frequentis
Murmur. et inflato reſonat caua tibia buxo.
Alarus ad illuſtres graditur **Marentius** aras:
Et circum pellea micat romanaq; pubes
Angelicas alto voces ſub corde volutans
Coſtis: adefſe videt ſperateq; tempora pugne.
Et quanq; immota maneat ſententia mente
Atq; adamantis vinclis frenata libido
Inuita ratione ſcelus non audeat vllum
Ora tamen meditando duri furibunda tyranni
Atq; graues pꝛenas horret: ceu ſaxea moles
Pulſa freto et circum ſalientibus equoris vndis
Clapulat atq; tremiit. ſed non veſtigia mutat.
Dumq; animus tanto curarum impellitur eſtu
Non procul ecedeue vultu inceſſuq; verendo
Femineq; ſpecies adſunt. quarum vna **Lybeli**

Per similes turrita caput stellata qz frontem
Igneus ore color possit qui pana referre.
Per fora peruolitant nebule: gyroqz volucres
Aereo ludunt et versicoloribus alis
Aequora venter habet. pictasqz per equora puppes.
Squammi feriqz greges flexis per cerula caudis
Arrectisqz natant piuinis. ludoqz fugaci
Per scopulos et saxa volant viridemqz per algam.
Inferius campi herbosi: curuataqz ripis
Flumina et excelsi nemo:osa cacumina montis
Vertice inequali: pecudes: humanaqz tecta.
Atqz per incultos saltus atqz inuia rura.
Auriti leporos et flexis cornibus errant
Dorcades. et timidi damme ramosaqz cerui
Cornua tollentes vacuis spaciantur in agris.
Hec rerum natura parens: que virginis ora
Dulcibus amplectens vlnis. **Q**uid mergeris inquit.
Filia tot curis et sollicitudine tanta!
Contemplare meum decus et mea maxima regna:
Sancta qz de nostris opibus velut ante solebas
Expulsis animo curis solatia carpe.
Terra: fretum: nubes: flammę: versatile celum
Cuncta meis subsunt regnis. ego cuncta guberno:
Alige de tantis. aliquid quod mulceat egram.
Quid tuus hic meror sibi vult: quid dulcia miris
Pallent ora modis et quo tua forma recessit!
Pone deum curas. diui sua sidera seruent:
Ambrosia viuant: et delectentur olympo:
Terra subest homini: terrena negocia tracta.
Nec fines frustra humanos excedere tenta.
Tu ne potes volucrum per iter trannare: sub vndis

B **H**o

Negere: et obscuris inter delphines in antris.
Sirenes ubi sunt et inertia corpora phocæ
Ut tibi per spellæ maris per lustra ferarum
Sic quoq; per cælos inter consortia diuum
Legibus æternis vita hospitiumq; negatur.
Nec fas est homini cælum sperare. deorum
Regna cupis: sedemq; tibi promittis olympi
Aum neq; brutorum latebris assuescere possis:
Omnia limitibus certis ego sola diremi.
Duos transire nefas. ca vota superflua pone.
Sit tibi cura decor. tua sit tibi cura venustas
Ingenio condita meo dum fingere tento
Calliopes oculos. et virginis ora **M**edusæ:
Utere delicijs. et ne contemne iuuentam.
Necte finge deam. sed te mortalibus æqua.
Sic natura parens tristem solata puellam.
Altera quæ tales paulum contata loquelas
Pauerat et vafro gressum suspenderat astu
Affuit: **A**urati crines. frons lactea. fulgent
Lucifero similes oculi. rubicunda colorat
Lactentes auroza genas: per eburnea colla
Cæsaries emissa fluit. toga cætera vestit
Aurea quæ tracto verrebat sirmate campum.
Cælestis nitet ore decor. sparguntur odores
Ambrosij. crediq; nequit mortalis in illa
Spiritus: aut numen vel non sine numine imago.
Textus inauratæ chlamydi descensus ab astris
Prolis olympiæ: stygios ingressus ad amnes.
Ignea linguarum species: qua spiritus ingens
Intonuit super ora virum. montisq; relicto
Vertice sideram christus remeabat in arcem

Victor. et euulſe ceco plutonis ab antro
Patrum anime niueis induc̄ nubibus ibant
Aera per liquidum. terram predatus ⁊ **P**richum
Rex superum tali repetebat regna triumpho
Gratia nomen habet. cuius prestantia forme
Nature ex templo visa obscurare decorem.
Non aliter q̄ sol maiori sidera luce
Umbra. ⁊ exorienz alios exterminat ignes.
Hec igitur sic orsa loqui. **Q**uid virginis altum
Deicis in terras animum natura superbo
Acca supercilio rerum te insana parentem
Dicis. ⁊ ignoras a quo tua venit origo.
Nec nosti genus ipsa tuum. tua signa sequuta
Nicomachi proles stellis erymanthidos v̄ se
Nauigat ammissis. ⁊ naufraga sepius arctas
Flante proceloso borea symplegadas intrat.
Namq; aliud vite genus immortalis olympo
Noluit esse homini. sed nec te credidit oram
Nec me vidit inops lucis: mutabile corpus
Contemplata deum sicco pertransijt ore.
Auspicijs hanc vsq; tuis peruenit ad oram
Nic sua sopito detrahit carbasa vento.
Dic vbi si nosti comites: primęq; chrysi
Castra. triumphalesq; viri. qui sanguine claras
Emisere animas. ⁊ qui vicere tyrannos.
Subiccere deo populos. tibi sola reliqui
Corpora ⁊ immundos cineres ⁊ tabida membra.
Ipsa coronatas cęlesti lumine mentes
In sublimetuli. **Q**uare iam desine nugis
Talibus illustres animos inuoluere cęca
Nubetug noctis. versis ita fata recessit

Pallidus: at plutei lato natura sub orbe
Virginis in thalamo fertur liquisse pauorem.
Luius vt agnouit fraudes absconditamorem
Gratia discedens eius qui frangeret omne
Virus. ⁊ auxilio ceptis ingentibus esset.
Protulit ora pauor gelidus sub imagine mortis
Pallidus: ⁊ curuo contractus pectora dorso:
Lecus. ⁊ elinguis. trepidus. vix ossibus herens.
Dentibus exertis trunca deformia nare
Ora gerens: ⁊ crure labans: ⁊ frigore torpens.
Luius vt horrificam effigiem stygiumque colorem
Et testudineos virgo perterrita gressus
Vidit ab aspectu monstri conuersa recondit
Lumina: ⁊ ad moto texit velamine frontem.
Tum validis ardens animis alacrisque iuuenta
Strenuus ⁊ grato pretendens ore pudorem
Virgineum pictasque ferens in pectore flammis
In medium prorupit amor: cornuque repertam
Corripit: ⁊ monstri repetito verberare terga
Pulsat: ⁊ iniectis agit extra limina plantis
Vociferans: ⁊ fuste petens caput ora manusque.
Non secus ac fertur si vera est fabula quondam
Infernum domuisse canem Tiriethius heros.
Calcitrat ⁊ manibus tensis auertere cornum
Nititur ⁊ faciem monstrum defendere ab ictu.
Acrius instat amor: tetraque in puluere versum
Execrat indignans: limoque infigit aquoso:
Dembraque cognosco sepelit moribunda sepulchro.

Secundę Parthenices liber. ij.

Letior ⁊ pulsa victrix formidie virgo
Pecus ad templum famulis parat ire vocatis

Nec mora festinant omnes: & secula matris
Jam lingua ligat crines & virginis ora
Pallida nocturne fumoq; afflata lucerne
Materna pietate lauat: celeresq; ministræ
Sepositas vestes adhibent: tyriumq; ruborem
Induit: argento limbus circū datur albo:
Et caput aurato nitidum vestitur amictu.
Jam delubra subit: lucent ardoribus aræ.
Fugitu caua tecta sonant: strepit vndiq; murmur
Plebis & astantum. **S**olio **M**axentius alto
Sedit: & elato turbam circumspicit ore.
Regia progenies medium progressa per agmen
Mox oculos in se populi conuertit: euntem
Mirantur cęduntq; via: pellexit iuuentus
Nomina romanis eius patriamq; domumq;
Auribus admoti narrant tenuiq; susurro.
Illa mouens gestu pectus faciemq; venusto
Scardit: & intrepido premit alta sedilia gressu.
Et vicina truce sic est affata tyra nnum.
De tibi **M**axenti solitam preferre salutem
Admonuit regalis apex: summusq; paternę
Majestatis honor: pietas violata repugnat.
Nam colis hæc simulachra deo peritura relicto
Qui tibi solus opes tantas romanaq; patri
Regna dedit: fecitq; maris terreq; potentem.
Nec fuit istius tanti tibi muneris auctor
Juppiter egiochus creteo pastus in antro
Mortalis quondam vitę modo lumine functus:
Sed neq; post petri vocem documentaq; pauli
Roma deum nescire potest: sciure philippi
Et pater & natus: quos funere sustulit atro

Illa hominum suprema lues grauiore ruina.
Raptus ad interitum **D**ecius. millesimus vrbis
Annus erat. Tum Roma suos solenniter ortus
Regit. et accepto celebrauit festa tonanti.
Tunc fuit imperij Christo sacrata potestas
Et tandem sub iura dei translata: piaque
Tum primum sortita fidem. tunc pulsa deorum
Vana su perstitio romani a limine regis.
Non satis est quod mille Ioui seruiuerit annos
Et phlegethontæis sese subiecerit vmbis
Sens longo romana iugo. tuleritque superbum
Imperium stygiæ gentis noctisque profunde
Nubila. Nunc iterum iuuat ad damnata reuerti
Sacra deum. parere putant præstantius **D**icho
Quam superis. diuina pudet mandata vereri.
Delectant inferna magis. nunc tartara gaudent.
Nunc furie exultant. posita nunc **C**erberus ira
Motibus alludit caudæ. nunc pectore toto
Dulcia ceruleus carpit solatia **P**luto.
At superum corda egra gemunt. humanaque damna
Pallida mutato deplorant numina vultu.
Conqueritur mater natum sparsisse cruorem
Innocuum frustra. passum tot vulnera frustra.
Desine **M**axenti superos offendere tanta
Impietate. Scelus **R**exo romane quod audes
Supplicij dignum æternis. **I**lionis orbem.
Tantaleamque sitim. **T**icij tormenta. labores
Sisyphios. ipsi quidem hæc noua sacra litantur
Jam tibi decernunt stygij tua numina manes.
Finge tamen non esse scelus dementia saltem
Bistonio ridenda seni. **C**ur cede cruentas

Cur tantis delubra bouum mugitibus implet?
Tu ne deum tali credis placare tumultu?
Tu ne **J**ouem fortasse putas reuocare sepulchro
Cantibus his: **Q**uæ te cepit recordia nate
Cæsaris ut fieri credas boue numina cæso
Mitia: te miserum falsis oracula ludunt
Carminibus. non hac emitur romana potestas
Relligione. pium **C**hristi clementia regem
Hec ad scepra vocat. mundas qui sancta per aras
Dona ferat. qui reliquias iouis atq; deorum
Conterat: et pulsus noua suscitet orgia bobus.
Quid templi molem hanc magnam miraris et arcus
Atellure procul tanto se attollere flexu?
Hec hominum fecere manus. magis aspice mundum.
Hoc opus immortale dei. **T**ua numina gaudent
Bobus. at immensi verus dominator olympi
Iusticia pietate fide. quas iuppiter odit
Dona deum magis ista iuuant. sine cæde litandum est.
Sic ait. ille magis vultum quam verba loquentis
Admiratus agi iubet ad regalia tecta
Seruariq; locis intra penetralia clausis.
Mente scelus duplex agitans temerare pudorem
Et violare fidem. pacis iam fœdere fracto
Belli seruoꝝ adest: dant pugne classica signum.
Persephone regem stimulis irritat. et acres
Lum venere accendit circum precordia flammæ.
Vritur impatiens cæci **M**axentius ignis
Mens fugit a sacris. et amata ab imagine raptus
Figit humi frontem et curis immergitur altis
Absentemq; animo videt alloquiturq; puellam.

C i.

Et furit: vt quotiens letali saucia telo
Lerua per idcos quat medicamina saltus
Dictamiz comam viridem: que vulnere ferrum
Mansa fuget: diramq; auertat corpore pestem.
Lincta satellitibus tali nil territa casu
Ducitur: et domine sequitur vestigia nutrix
Perq; vias vrbis perq; omnia compita clamans.
Reddit: quo mitem dominam crudelibus armis
Protrahitis: nutrix ego sum. cunabula prima
Ipsa gubernauit. nostris adoleuit in vlnis.
Ubera prima dedi. dulcem mihi reddite natam:
Quam mihi vix bimam mater iam proxima morti
Tradidit: et lachrymans erit hęc tibi filia dixit.
Reddito nutrici dominam. vel pignora matri
Verte tuos in me vultus o nata. tuamq;
Altricem conuersa vide. mihi esse solebat
De sine dulce tibi. nostros oblita laboris
Non audis lamenta parum nec lumina flectis
Lumina que tantum **C**ostus que mater amabat:
Lumina sancta domus solatia magna relicte.
Tu ne putas sine te caput hoc et anilia membra
Possediū superesse: simul moriamur vt vna
Miximus. et tumulo pariter condamur eodem.
Flebat vt iniadi cernens a vulture nidos
Lactentes imbellis olor. p̄dator ad uncis
Unguibus et duro discerpit viscera rostro.
Flet pater: et viridi queritur proiectus in vlna
Jamq; propinquabant tectis: cum regia virgo
Lumine clementer verso charissima nutrix
Dixit abi. solare domum: sociasq; saluta.

Non ego sum lumen posthac visura paternum.
Euocor ad superos. vos et terrena valete
Hospitia. obsequijs inopum doctante relicto
Partibus equatis mihi vos succedere mando.
Sic abiens fatur luctu domus omnis acerbo
Soluitur. et mesto pallet vicinia corde.
Luget inexhausto lachrymarum flumine nutrix
Anxia: et immotis manet ipso in limine plantis
Crudelemq; vocat regem et crudelia recta.
Diripiunt aulea nurus: tristesq; ministri
Ferrea conuoluunt bifores ad limina valuas
Desertę signa atra domus. suspiria totis
Aedibus alta sonant: eger tenet omnia meoz
Interea sancto metuens **C**atharina pudori
Atq; sciens quali regum impetuosa libido
Ferueat affectu tali prece numina pulsat.
Sancte pater sancti genitor castissime nati
Lernis vt ab rupto lupus insidiatur ouili
Hanc extorsit ouem cęcoq; inclusert antro.
Iamq; aderit: iamq; inuadet ioue plenus: et omne
Attemptare nefas adiget venus atq; cupido.
Nil superest opis humane: via clausa saluti
Undiq; terrene tua sola potentia nullis
Claudatur obijcibus. nostro succurre dolori.
Atq; pudicicie vento rege vela secundo.
Audijt orantem cęli regina puellam:
Et se qualis erat primi post tempora partus
Obtulit: infantem niueis complera lacertis
Tecta sinum bisso gradiens in vestibus albis
Et croceum capiti seruum de velere tegimen

Quod viridi premitur strophio. cum virgine fatur
Plena venustatis procera iuuenula virgo
Stant vtrinq; leues anime. quas Iride vestit
Multicolor nubes. pingitq; simillima nostris
Oribus ora. pares decor imbuat aureus alas.
Et sic orsa loqui. tua me suspiria virgo
Deduxere polo. ne sollicitere. pudoris
Sum tutela tui. Sed quo secura quiescas
Tolle manum. sibi perpetuo te copulat infans
Connubio christus. nurus es mea. pone timorem
Sic ait. et fuluo digitum puer induit a uro
Quod moriens seruabat adhuc: quod clausa sepulchro
Immortale tenet diuini pignus amoris.
Hic neq; Inosiacę sequimur figmenta corone:
Vlla nec in nostro tegimus mendacia versu
Vera sed amplectens rei miracula geste
Historiamq; canens fidei monumenta reuoluo.
Etiam turba deum sacris dimissa peractis
Cum celer ausonia pelago delatus ab vrbe
Nuncius enarrat regi diademate patrem
Deposito regni sceptrum celsisse Salero:
Lucanosq; lares tacitq; silentia ruris
Et nemorum suaves vmbra: vbi mobilis aura
Temperat ardentem placidis afflatibus estum
Preposuisse graui imperio: et splendoribus vrbis.
Aruaq; et alcinoi tutam legisse quietem.
Atq; per irriguos fontes et florida prata
Durice neglecto tristem oblectare senectam.
Leticiam subitus dolor occupat. ora tyranni
Plumbeus inuoluit color. et patuere latentis

Ingentes animi fluctus sequiq; dolores
Vis curis extracta Venus: furor auctus et ira
Acribile tumet. nutritq; in pectore virus
Persimilis pullo qui dum in consueta recusat
Frena pati: rodit morfu indignante lupatum.
Post epulas largo paulum exhilaratus hiaccho
Captiuam iubet adduci: spectacula mensis
Rex petulans lasciuia volens prebere secundis.
Illa solo fixis oculis vestigia lento
Tarda mouens gressu prono regi annuit ore.
Cuius vt effigiem claram videre decusq;
Indolis egregie tenuere silentia cuncti.
Et triuiam vidisse putant aut ora minerue
Ad quam rex folio paucis ita fatur ab alto.
Hanc deum nostras tenuerunt: orgia mentes:
Nec potuere tuis adhiberi vocibus aures.
Dic age nunc quando positis conuiuia curis
Leta voluptates animorum et gaudia poscunt.
Hec de genus patriamq; tuam nomenq; paternum
Illa manum crucis instar agens sic incipit ore.
Non ego iactandi studio primordia gentis
Alara me referam titulosq; et nomina: quando
Rex romane iubes: genus est illustre meorum:
Maiores etenim sceptrum gessere: mea q;
Sunt reges in stirpe decem: **L**agus omnibus auctor
Primus alexandri miles qui condidit urbem
Et queregna vides. et **A**lexandrea vocauit
Benia: post celebres pugnas asieq; labores
Huc venit cum rege **L**agus: ptolomeus ab illo
Nascitur a vili proles generosa parente

Sicut ab exigua descendit origine flumen
Paius. hic egypti lybies arabumq; positus
Imperio quondam. mansitq; in stirpe nepotum
Ducentos quadraginta super nisi fallimur annos
Ast vbi romanam superis extollere gentem
Et libycas visum bellis ardentibus vrbes
Vertere mutati reges. **T**um regia proles
Interijt. tunc arua meus vicina tenebat
Ethiopum campis atauus prefectus **E**rembia
Dux animis armisq; potens. regi; propinquus.
Sanguine supremi vigilans custodia regni.
Qui postquam sero audiuit sublata suorum
Sceptra dolens longe ethiopum secessit ad vrbes:
Et per sepe pater regine **L**andacis. illo
Contriuit ductore vagos garamantas et acres
Massilum populos: arabumq; per equora classem
Duxit: et **I**ndorum spolijs remeavit honustus.
Quartus ab hoc **C**ostus genitor mihi doctus et ipse
Militiam: verum patrie telluris amore
Ductus ad antiquos redijt cum prole penates:
Argenti; tulit secum graue pondus et auri.
Tandem huc aduectus tectum. mercatur et agros.
Atq; clientelis clarus fama; parentum
Arimus in vrbe fuit. romana; castra sequutus
Semper in ausonjs senuit fortissimus armis.
Hinc genus ipse traho patri nata vnica **C**osto
Et generis tanti soboles ego sola super sum:
Multa dies alios logua; sustulit etas.
Hac est orta patrum soboles hac desinet vrbe.
Sic genus et patriam nostri nomenq; paternum.

At postquam vita functi cecidere parentes
Nelasciua meam macularet inertia mentem
Ad studium duplex curas et pectora verti
Fonte salutaress christi suscepimus vndas:
Et mea lustrali deus abluit ora lauacro.
Ipse vir ipse pater castum sacrauimus illi
Corpus: et elabens annis velocibus euum:
Hec mihi prima salus. teneris me **C**ostus ab annis
Tradidit eloquiū studijs. et misit ad vrbes
Ecropias. vidi thebas dirēq; rura
Attica regna solum pelopis lacedæmona claram
Regibus: et quondam bellis ac Marte potentem
Atq; **T**herapneos saltus helenęq; penates
Pinoisq; domos: præruptaq; saxa corinthi.
Et **R**hodon illustrem phæbo statuaq; superbam
Parmoreā: et lyndi sacris atq; **H**erculis ara.
Elidimus et delphos dodoneasq; columbas
Cortinam tripodas phæbi pythoniaq; arma.
Cycladas et thraces troianaq; vidimus arua
Atq; omnem lycij graia rate legimus oram
Littoris: ausonijs mox præceptoribus vsa
Facta tuęgentis didici: totumq; latinis
Viribus et bellis attritum ingentibus orbem.
Regna **B**ritannorum **B**ermanorumq; superbam
Progeniem: scythicas alpes hircanaq; longe
Littora: et **E**uphraten: nabatheaq; rura. **S**yenem
Et libycas arces: et qua iuga porrigit **A**thlas
Maximus inuasit romane gloria gentis.
Cæsareos proceres et quarti secula regni
Atq; tot illatam crudeli vulnere mortem

C iij^o

Principibus legi mores et furta deorum.
Et tandem mihi esse dies mutabilis cui
Demonas esse deos et totum ambagibus orbem
Constat in errores ductum: nullamque saluti
Esse viam nisi per christi documenta fidemque:
Sic arabum libri sic vult iudea vetustas
Sic quibus et vestri credunt cecinere sibylle.
Quo magis admiros vos qui terreque marisque
Regna gubernatis: quorum mutabile vulgus
Ducitur exemplo tam claro errore teneri.
Et tanta simulachra deum ambitione tueri:
Et statuashorum diuino extollere cultu
Quorum vita fuit scelerum sentina. **Q**uod **I**o
Nostra. quod ichneumon. et quod latrator **A**nubis
Accipiter felles **B**os oxyrhynchus et ibis
Numen habet: taceo martem phœbumque iouemque
Quorum tanta canunt vestri miracula vates.
Distygios ideo metuunt iurare per amnes
Quod stygijs mersi stagnis altaque palude
Dant scelerum atroces iusto sub iudice penas.
Teridicum vero christum sine crimine cuius
Vita fuit nigro manes qui traxit ab orcho
Qui cœcas hominum mentes et lucis egena
Aumina restituit: siccisque liquentia plantis
Requora calcavit: fugitis. reuocare memento
Rex romane pedem iusti trans limina lapsum.
Alibus orantem verbis mirata sedentum
Lecta cohors ciues pharij proceresque latini.
Inspectusque magis serus dicentis et etas.
Alla etenim tersena fuit supremaque brumma.

Rex tamen implicitus diuorum ambagibus egre
Dicta tulit. mandat vindictis et carcere claudi.
Affligitur cibo tenui. vix fluminis vnda
Mix simplex concessa ceres. inclusa tenebris
Orat. et in magna versatur luce per umbras.
Sedula persephone mendacis imagine sumpta
Pincerne Ichthyoboli cui vox obscura procarque
Ingenium. tumide fauces. turgentia labra.
Diffusaque aures et nasi plurima moles.
Signa viri ex cordis missaque furentis habena.
Pes breuis. et grandes proceri corporis artus.
Angustumque caput: frons inulto obscura capillo
Hic erat in magica regi comes vnica arte.
Fatur: et obscuris vocem de naribus haurit.
Virginis vnus quid tanti pendimus ora
Rex romane. rudes interfacunda videri
Surrulitas indocta potest. nos prelia docti
Militiamque sumus. si dimicet ense vel hasta
Nemo ex hoc numero tali fugiturus ab hoste est.
Verum hoc non ferro bellum sed voce gerendum.
Nemo est omnis homo: non omnes omnibus arte.
Collige finitimis claros ex urbibus omnes
Rhetoras: et quibus est romane copia lingue.
Audiathos mulier de religione loquentes:
Et pudeat carpisse deos: explosa Dione
Aeneadum matris et nostro det thura Quirina.
Si neget: impietas ferro plectetur et igne.
Persephones omni placuit sententia mens
Et simul a toto cętu laudata sedentum
Nam soliti ludos celebres inferre theatris

Talia romani curant spectacula ciues
Mittitur ad Solymos: ad Ioumeos: z Frembos:
Ad claram Fenone Lypnam: licet equora ventus
Tollat: z albentes veniant ad littora fluctus.
Regia contemnit lege s z frena libido.
Mittitur ad Schedie campos: Mendesiaqz arua:
Hermopolisqz lares: ad aquosam Haucratis oras
Metropolim. z claram Mendai classe canopum.
Qui vocet eloquio insignes fandi qz peritos.
Præmia victori statuit vasa aspera gemmis
Aurea: purpuream vestem lauriqz coronam.
Interea cupidus regni Parentius alto
Torde volutabat Romam. cupit ire per vndas
Nauigio celeri: patrieqz inuadere fines.
Sed piceæ nubes z hyems contraria nautis
Impediunt cursus. Aquilo bacchatur: z Furus
Importunus agit pluuias: freta concita clamant
Nec spes vlla. vig superest nisi vere reuerso:
Nam q̄s q̄s hybernis nōnunqz tuta diebus
Æquora sint dubio tamen inconstantia celo.
Propterea inflatum rabies abscondita pectus
Rodit. ab imperio exclusum dum se videt vndas
Execrat: z ventos z singula numina ponti:
Doridaqz z natas: cum matre palgimona. Blaucum.
Prothea. z oceanum cum coniuge. vela ratesqz.
Concitus in mitem parat eructare puellam
Conceptum virus: taxitaqz incenditur ira.
Non secus ac circumpositis hastilibus ardet
Ceruleus serpens: z aperta fauce venenum
Colligit. igni uomisqz oculis atqz auribus altis

Sibilat. z tetram diffundit in aera pestem
Sic furit impatiens cesar. iuuat ignibus signes
Persephone. modo nycteridē modo nycticoz acem
Fugit: z hoc acri premitur **P**arentius gtro.
Perdus z pernox animum quoqz somnia verant.
Arduus eoi mons est titanis ad ortum
Mons a siq libyeqz sedens confinia iusta
Et quasi communis limes caput erigit altum
Assyrios arabesqz videns egyptiaqz arua
Vertice de summo. **C**asium dixere. sepulchro
Romulidē magni z celebri iouis inclytus coes
Huc oblectandē studio per littoza mentis
Fertur equo cesar. triduoqz in rupibus altis
Delituuit magicis exercens carmina signis:
Ichthybolusqz comes: tenuiqz abscondita nube
Persephone. z tacito profert mendacia. risu.
Interea coniunx vultu verbisqz puellę
Capta moras non fert: sed mox absente marito
Opportuna videns data tempora nocte silenti
Cum duce **P**orphyrzio qui prestantissimus armis
Lyzene prefectus erat: sed venerat illis
Milite cum multo sacrum ad solenne diebus
Tendit ad horrentes obscuri carceris ymbzas
Et tenui densam superat vix lumine noctem
Ignis: anus cornu clausum quem preuia gestat.
Hostia claudēbant aditum tria ferrea magnis
Electibus. z squallere situ locus ante solebat
Terrifico: nigra fornix caligine tinctus.
Humidus. z nitrea paries lanugine candens.
Marmoraqz assiduuum perselachrymantia rorem.

Etiam cardinibus primo de limine versis
Impulit ignotus nares odor omnia vincens
Quæ reges unguenta syri persequi solebant
Dedicias inter gemmis includere et auro
Talia seu mallent proprios seponere in usus
Seu dare naturam muliebri scrinia mundo:
Mox rimis illustre iubar clarescere visum
Quod duplices abigat noctisq; et carceris umbras
Attoniti pressere pedes. et lumine tecto
Auribus arectis pendent: audire loquentes
Concentum q; lyre exilem vocesq; canentum
Pertenuis visi. **R**aptè dulcedine mentes
Per longas immota moras vestigia figunt.
Talia cælestes animi solatia castis
Indulgere solent: terræ contagia postq;
Dedidicere graui scelerum de turbine sanctam
Deducti ad mentis requiem atq; silentia claustra.
Prolata mox luce fores referantur: et ipsam
Compedibus vinctam duris gelidaq; grauatam
Dole catenarum et grauiâ inter saxa iacentem
Jeiunam tremulamq; gelu videre puellam.
Quod neq; in yz midonum quisquâ dolopune nec ipse
Phalaris aut duri miles busiridis ausit
Non diomedæus stabula inter seua minister
Hoc ferus infandi sceleris **D**arentius auctor
Indignus qui viuat agit. **C**lementior ipso
Crudeli regina viro charissima virgo
Dixit in has tenebras quæ te fortuna redegit:
Cur tali erumna tantoq; horrore sepulta es?
Quis tuus iste deus qui te tam tristitia iussit

Tu in claudia pati! Cur vis tenere miseranda iuuentem
Perdere felices istis cruciatibus annos!
Ad quam subridens oculis cum voce leuatis
Virgo ait: infecte fulgenti murice vestes
An te cadis rapidos ignes patiuntur ahenis
Quam celebres usus habeant: regumque ferantur
In thalamos. prius accensis fornacibus aurum
Soluitur in riuos et multo vapulat ictu
Quam gremio suaves epulas et vina capaci
Accipiat. multo subiguntur verbere farras
An te fatigatis quae sint alimenta colomis.
Mens humana sui sub inertis pondere pressa
Carceris et terrae latitans in mole caduca
Non nisi per luctus et lamentabilis eui
Supplicia aeternos mundi sortitur honores.
Non aliter fecis luteae contagia possunt
Abradi. imbibitas sordes animoque receptas
De referant artes. nec te regina voluptas
Si veri tibi cura boni. si cura salutis
Perpetuae fallat. blanda sub imagine semper
Ingreditur. nardi succos unguenta saporis
Mellifluos praefert vultuque applaudit amico.
Sed nihil est sine fraude. latent sub melle venena.
Quae postquam imprudens biberis fugit illa repente
Leta dolis. manet inficium sub pectore virus.
Dic ubi nunc ille. quarum vulgata theatris
Crimina conculcant probitatem humanaque corda
Mortiferis abigunt studiis. **B**riſeis. **E**liſa.
Phyllis. et **D**enone. **S**appho. **C**hryſeis. et **H**elle.
Tyndaris. et mater. **M**edeaque. **P**asiphaeque

Atq; meę Cleopatra domus grauedē decus: omnes
Urducere breues scđis in sordibus annos
Ad stygios venerelacus: terreq; sub ymbra
Forma voluptates z opes z gloria regni
Non valere sequi dominas. post funera nulla est
Disparitas animis. nisi quam dum vescimur aura
Disparitas morum inducit. si cernere fas sit
Aethereos regina lares z limina diuum:
Occidet omnis amor vite mortalis: z vltra
Nulla dies posset curis abducere vanis
Altius afflatam diuino numine mentem.
Nec nisi per multos voluit deus esse labores
Ad sua regna viam. nec sidera segnibus offert:
Sic nos ipse suo noster princepsq; paterq;
Admonet exemplo christus: qui brachia ferro
Transfigenda dedit: plantaq; z pectus apertum.
Ipse videns hominem antiquis erroribus actum
Immersumq; altis tenebris non posse reuerti
Ad celestis iter patris: z simulachra deosq;
Darmo: eos colere z vili se credere ligno
Veniť in hos artus: z aperto lumine noctem
Abstulit horrendam: atq; vagos collegit in vnum
Iusticie z fidei callem quo sancta nepotum
Posteritas adiuta domos intraret olympi.
Sed tuus hic cesar diuum responsa sequutus
In verum mouet arma deum: multosq; trucidat
Christigenas: qui mox vt deseruere caducum
Corpus in etherios ignes z sidera tendunt.
Ipse autem infelix omniq; miserrimus quo
Se grauibus mergit pennis: z more gigantum

Pugnat vt excelsos trahat in sua pectora montes
Nunc delubra iouis nocturna qz consilii exta:
Et sibi promittit sceptrum tarpeia qz regna
Ambit: z ignauo sperat succedere patri.
O fragiles cure o dominandi insana libido:
Quot lacris nimbis lachrymas quot funera romę
Quot cędes dabit illa dies: cum dignior ipso
Dissus ab occasu princeps insignia christi
Qui feret ommissis aquilis latissima solus
Regna gubernabit. christo qz auctore potitus
Imperio christi leges extollet ad astra.
Uir tuus arma feror capiet: sed Marte sinistro
Corruct: z tristes erebi rapietur ad ymbra.
Quare age ne nostros luge regina dolores.
Sed magis grumnas z formidanda mariti
Damnatui. prolisqz tue. stragemqz tuorum.
Namqz ego si paulum afflicto sum corpore pressa
Nil tamen est in me flendum mihi. sidera carcer
Parturit iste mihi. faciunt tormenta beatam
Et iam finis adest. noctem iam terminat ortus
Lucifer. z clari facies aperitur olympi.
Sic ait. auditas quasi quedam oracula voces
Qum duce **P**orphyrio voluens regina sibyllam
Relictus afflatam nec verba humana sonantem
Eximat. z paucis sic est affata puellam.
Credimus o virgo cęli te arcana tenere
Flectet tanta pati nec te sine numine fari.
Credimus z christo tecum. volumusqz salutis
Participes tantę fieri. **C**larefcere **C**hristus
Incipit. z totum late regnare per orbem.

Omnia christus habet: rubet o n n i s sanguine tellus
Innocuo. memini **R**ome vidisse gregatim
Christigenas duci: z quosdam perisse ferarum
Dorsibus: z quosdam gladius in flumine quosdam.
In mare complures fodienda ad marmora missos.
Flumina terra fretum fuso sacra cruore
Flumen habent ch risti: debentur z omnia christo.
Vidi ego **C**ecilie pgnas: z flebile sancte
Funus **A**nastasię vidi: **E**uphemięqz dolores.
Tyburti fratrisqz necem. **C**rudelia nobis
Vulnera **C**hryfogoni veniens narrauit ab **I**stria
Muncius: z fateor lachrymę cecidere tepentes.
Dipolitus laniatur equis. laurentius ardet.
Nec superare virum flammę neqz ferrea possunt
Verbera: sic emitur cęlum: sic inuidus orchus
Vincitur: z nulla esse potest victoria maior.
Jam mea terruerant crebre corda intima mortes.
Et tanta horebam passim lamenta: virumqz
Sepius increpui. verum furibundus z atrox
Nec seruare modum miseris neqz parcere nouit.
Viderit ipse suam sortem. **N**os castra subimus
Christe tua: z post hac tua numina sola. sequemur:
Pauca pati satius: breuibzqz. eterna. parare
Saudia supplicij s: qz dum fugientia frustra
Compleri bona conamur retinere laborem
Perdere: z infernos demum descendere ad amnes.
Sic ait. z rubro surgebat ab equore fulgens
Lucifer: z **C**asium rutilans auroza cacumen
Luce colorabat: crocea. **R**egina comesqz
Porphyrus fletu madidi rediere per vmbra.

Nona dies aderat. turba stipante tyrannus
Affuit: at decima subierunt menia luce
Rhetores acciti verborum ambage parata.
Arduus ad leuam portum subeuntibus alta
Rupelocus surgit pharię contrarius arci
Unde licet totam claris prospectibus urbem
Subiectasq; rates sinuosasq; littoza portus
Et procul in **C**ypzum fluctus spectare natantes.
Hic fuit **A**ntoni cum iam **C**icerone perempto
Victus ab **A**ugusto ciuilia poncret arma
Regia: mox iterum renouata in littoze pugna
Fractus in has fugit latebras: noua menia **C**esar
Nicopolim dicens statuit. monumentaq; victor
Indyta pelleis posuit contermina portis.
Hic igitur positis amplissima sedibus aula
Aingitur aulais. longo velamina tractu
Accipit et picto paries vestitur amictu.
Hic **R**inus et coniunx serum mentita virilem
Locilibus muris babylona **S**emiramis ambit.
Assyrię reges perse mediq; sequuntur.
Hic **A**ryi genus et pugne funusq; cruentum.
Et **T**homiris vultu scythię regina superbo
Sanguineum regis caput insertabat in virem:
In quoq; subscriptum grais epigramma figuris
Debita sanguineo mors sanguinolenta tyranno.
Hic **I**ouis et **S**emeles gangetica filius arua
Hastat. et imbelles inuoluit cedibus indos.
Miles **A**lexandri longinquum nauigat equoz:
Diuces et emissis petitur **L**aprobana mergis.
Hamq; polus gemina qui circumscribitur arcto

D i .

Occidit. et gelidos illic non porrigit ignes.
Sidera sunt illi nobis incognita celo
Quæ diuersa creant illis animantia terris
Diuersosq; hominum mores aliumq; colorem.
Quando dies illis oritur densissima nobis
Nox silet. et medio voluuntur sidera lapsu.
Huc igitur romana cohors cum rege latino
Septaq; multiplici regina satellite venit
Certamen visura nouum: et sine nomine turba
Plurima. **S**ubstratis aurata tapetibus alto
Fulget sella loco. quam vix **M**axentius ostro
Splendidus et gemmis late rutilantibus intrat.
Quinquaginta acres animis linguaq; disertis
Rhetores ad leuam positum ascendere tribunal.
Pellitur e medio vulgus: sedere latini
Ad dextram proceres. laqueum tenuere sinistram.
Ordinibusq; silent completa sedilia longis.
Ingreditur virgo tanti certaminis auctor
Quam circum magno **M**asamon strepit agmine lictor
Gens fera gens immanis agens et equore preda
Lum miseros aquilo iacit in vada syrtica nautas
Splendida lucifero similis **C**atharina nihilq;
Externuata fame et roseo spectabilis ore.
Flam deus ut scui torqueret pectora regis
Illius ambrosia vultum frontemq; comasq;
Inxerat et totam celesti afflauerat aura
Iussa sedet. trabs alta ligat pendentia pugne
Premia: stant versis arrecti vultibus omnes.
Luncta silent: regis nutu data copia fandi.
Talia tum primus sumpsit primordia Rhetor.

Maxime romulidum **C**esar: quem iuppiter vnum
 Deligit. immensi cui sint consortia regni.
 Non ego dicendo laudes equare deorum
 Posse puto. neq; enim fas id mortalibus vllis.
 Sed ne tanta leues verbosa licentia linguas
 Inflet vt in superos passim conuicia iactent
 Pauca loqui suasit pietas. causamq; tueri
Lidicolum. qui te **C**esar romanaq; regna
 Precipuis tollunt studijs. qui barbara tandem
 Ausonię sanctis domuerunt legibus arma.
Maximus bicorbis gemino qui nititur axe
 Quem decorant æterni ignes: quem circuit ardens
 Lumine perpetuo **T**itan germanaq; phębe
 Nil ioue maius habet. sedet alto in vertice mundi
Tartaraq; et terras complexus et equos et aurum
 Imperio æterno regit omnia iuppiter implet
 Omnia mente gerens animo procul aspicit omne
Tempus. et incumbens cubito vigil excubat: ipsi
 Nulla quies et summa quies. ab origine factum
Seruat opus: semperq; nouis noua corpora formis
Suscitat. ex astris animas vitalibus haurit
 Quas in membra pluat: mox vite munere functas
Auocat ad cęlos iterum. post tempora soli
Rota sibi rursus emittit rursusq; reducit
Hoc opus est quod sine caret: sed summa voluptas
Ipsi operi coniuncta quies æterna vocatur
Ipsæ sibi tantę molis ne solus habenas
Flecteret vt tanti facerent communia regni
Gaudia progenit natos: quos sustulit inter
Sidera vt ex alto curret mortalia cęlo.

D ii.

Sic venus et pallas sic mars seriesq; nepotum
Surgit: vt Aeneas et Romę conditor vrbis
Romulus: et ciaro stellatus in ethere Cesar.
Indigetq; alij: quorum tutela iacentes
Mittitur in terras. Veritis pro talibus ipsi
Cum dare nil melius possint fumantibus aris
Thura ferunt homines. onerantq; altaria donis.
Templa locant: tantoq; deos testantur honore.
Hinc Ephesi moles. dodoneq; columbe.
Hinc hammonis opus clarijq; oracula phębi
Et lycię sortes: et delphica phocidis antra.
Namq; hominum miserata graues pia numina curas
Dant varijs responsa in odis. instantia bella
Insidias pestemq; monent casusq; sinistros
Ingruere. humanis nunquam tacuere vocata
Supplicijs. tumidus Hędo cum milite graios
Opprimeret Fertes miserantum oracula diuum
Vincendi docuere viam cum punica bella
Cladibus innumeris italos romanaq; regna
Conciterent diuum phrygio de littoze mater
In latium translata grauem sedasse tumultum
Dicitur: auspicijsq; deę vicisse latinos
Et ne dum eiecisse suis de finibus hostem:
Sed libycos etiam ferro flammaq; penates
Vastasse: atq; armis bursam euertisse potentem
Quid referam auxilio iouis et iunonis ab arce
Deiectam senonum gentem: et capitolia forti
Diuorum protecta manu: pestemq; repulsam
Denia cum phębo satus atq; Coronide nympha
Versus in effigiem colubri romana petiuit:

Quo fit vt impietas atq; irreuerentia diuum
Sic scelus horrendum: z nullo deabile sacro.
Sacrilegas odere manus. odere superbos
Numina. **T**antalidis natos latona peremit.
Juppiter anguipedes congestis montibus ausos
In superos tentare viam. curruq; volanti
Eolidem aggressum tonitru simulare fragorem.
Fulmine deiecit. toruq; **L**ycæona regem
Induit ora ferè nudus cute **M**arsya phèbum
Repperit vltorem. temeraria sensit **A**rachne
Pallida cecropiam. mentitè pergama troiè
Ira tridentiferi perterruit **E**nosigei.
Sed quid ego annitor phèbo superaddere lumen?
Ita satis fulgore suo sententia nota est.
Et scelus a superis habet z sua premia virtus.
Quare age conceptum virgo depone furorem:
Nec tentare deum genus infeliciter aude.
Est thalamis prelata venus prelata puellis
Mubilibus. tēdas nisi sis pertesa iugales
Sit tua cura venus. quod si seruare pudorem
Virgineum maioris tibi sit tutela **D**ianę.
Flumen vtrūq; piū. tua qui iam possidet orbem
Glota secundabit cęsar. quid pallida ingres
Pone metum virgo infelix. resipisce parumper.
Pro generis splendore tui connubia cęsar
Claradabit. nam te **L**agidarum a sanguine ductam
Cōmemorant. proavos semenq; imitare paternum
Et cognosce deos quos agnouere parentes
An te tui. quisnam nugas persuasit aniles?
Ut genitum obscura segniq; pagine **C**hristum

Flumen habere putes: mundus coniurat in omnes
Christigenas. iam terra rubet iam sanguine pontus
Spumat: et ex toto genus hoc exploditur orbe.
Et tu docta bonas artes sata sanguine regum
Et forme splendore nitens. gratissima tantis
Principibus magne domino gratissima **R**ome
Et modo florentes annos ingressa iuuentem
Spontetibi mala tanta paras: vis ferre latentes
Carceris obscuri tenebras. vis ferre catenas
Extrema mque pati seua inter vulnera mortem:
Ah miserere tui saltem: miserere tuorum:
Defertemiserere domus. lamenta preceseque
Ne contemne tue gentis. deponere rigorem
Marmorcum virgo. nec contra iura deosque
Femineas extende manus. tibi gloria victem
Maior erit quam victrici. spes vnica tanti
Sanguinis extinguere prolem patiere tuorum:
Arm: inibus tua corda malis possessa retardat
Christus: haud compos mentis cognoscere sanctos
Non sineris monitus: sed mox vt martis ad aram
Flumen adoraris pulsa caligine tollet
Libera mens oculos. et te tua lumina lecto
Accipient vultu reducem. quid lenta resistis:
Rumpe moras. nec te clementia Cesaris vllum
Ad scelus inuitat: nec ad importabile pondus
Urget: opus leue. incundum. laudabile sanctum
Imperat: id proceres optant. id supplicat omnis
Urbis tua. **Q**uid tantis et sola et femina votis
Non parere potes: da thura calentia **M**arti:
Ductibi Cesar erit. nos te comitamur euntem.

Sic ait: z **L**efarnutu assentitur z ore.

Secunde **P**arthenices. **L**iber. iij.

Regia progenies fixis immota manebat
Auminibus turri similis qua saxea moles
Sustinet: atqz omnem fert inconcussa procellam.

Et tali assurgens sermone silentia rupit.

Si mea mens villo poterat sermone moueri

Hoc fateor: compulsa foret: namqz omnia rhetor

Attigit humanum quibus est mutabile pectus.

Et factum satis est arti. si inuicta remansi

Diuine hoc vutis opus. si numen abesset

Victor erat. grauibus potui succumbere dictis.

Victrices habeant lauros prolataqz pugne

Dona. ferat virtus z non fortuna coronam.

Quod potuit fecit. potui sine numine vinci.

Sed mihi numen adest quo mens arrepta moueri

Nescit. ad **E**uphratem potius sua flumina mittet

Eridanus. **A**hyberim **T**agus influet. **A**bdia **M**ilum

Ante z **P**yzenes **R**hodope iuga mittet ad arces.

Taurus ad **A**thlantem fugiet. **C**armelus ad ossam.

Quam mea sanctus amor **C**hristi precordia linquat.

Quam marti z gelidis ponam libamina saxis.

Nec superos odi nec numina sancta nec aras

Humilibus sacras. verum que numina vanum

Vulgus ait tenebrosa sequens vestigia patrum

Numen habere nego. teneat si iuppiter arcem

Aetheream quis templa ioui quis sacra negabit?

Sponte ego thura fera. **V**eneris (si nume habes)

Nume adorarem. **P**hebu sequar atqz sorore

Si soror z phebu du sunt. venerabimur aram

Palladis ethereo pallas si nata cerebro.
Impius et mergi dignus phlegethonte sub uno
Sacrilego quicumque deum sermone lacescit.
Sed vetus et toto iam vulgatissimus orbe
Mortales inter miseros efferbuit error
Atque aliter quam res habeat sentire coegit:
Somnia nec refero: sed quod narramus aperta
Monstrari ratione potest. **D**ic optime **R**hetor
Quis fuit ante iouem. qui lucida volueret astra?
Qui regeret celi cursum: qui clauderet vndas
Littore: qui lecto vestiret gramine campos?
Mundus enim fuit ante iouem: qui raptus ab ipsa
Fauce patris coribantum opera translatus ad **I**dam
Dnosiacasque domos creteo creuit in antro:
Jupiter est igitur proles humana: propago
Est humana iouis: nullum fecere quod ipsos
Essedeos testetur opus. furta arma rapine
Stupra doli fraudes opera hec preclara deorum.
Dinsane hominum mentes: que credere diuos
Artibus his factos potuere: ardentis olympi
Artificem fecere hominem: dementia nulli
Admittenda viro **D**eus est eternus: et ingens.
Nec comprehensus adhuc: nec que comprehendere possit
Deus est vlla deum. **S**implex essentia nullis
Intercepta locis non circumscripta figuris.
Unus et in plures nunquam diuisus: ab omni
Conditione procul nostra. mortalia ne dum
Omnia: verum etiam vincens caelestia longe
Solus hic immensum fecit non iuppiter orbem
Quicquid habet phlegethon quicquid caua viscera terre

Quicquid inest pelago quicquid secat aera pennis
Condidit: et solus totum hoc opus ipse gubernat.
Quæ narras de prole iouis de stirpe deorum
Scenica sunt leuibus vulgo recitanda poetis
Exhibitura iocos populo plausumq; teatro.
Iuppiter et proles ita sunt in sidera lati
Ut fera syluos enemes: ut portitor helles
Portitor **E**uropes. **A**uriga. et **J**asonis **A**rgo
Pegasus. arctophilæ et raptis miluius extis.
Cesareusq; thronus. coma regia. procyon. vrsq;
Corvus. olor. lepus. ara. canis. lyra. cancer. et vna.
Atq; aliæ cæli forme: quas græcia mentat
Sinxit: et audaci vatium facundia cantu
Non ita nature speculati arcana sagaci
Ingento sensere viri. quos attica tellus
Quos iudea tulit babylonq; antiqua magorum
Alara rudimentis. bragmanarumq; reposto
Pra iacens mundo nudis. vicina sophistis.
Primus **A**naxagoras quadam cælestia dixit
Mente regi. non ille iouem non ille mineruam
Non **D**aia **S**emele ne satum profecit olympo:
Non hominum quenq; breuibus qui tanta lacertis
Corpora perpetuo nequeat conuolucere gyro.
Æthica cæcropias docuit qui primus athenas
Insignis virtute senex simulachra deosq;
Risit: ethic sophiæ princeps ab **A**polline vestro
Dictus. et iccirco iussus potare cicutam.
Matre **P**erictionia veniens a stirpe **S**olonis
Alarus **A**ristocles humeris plato dictus ab amplis
Cum comite **E**udoxo nostram peruenit ad urbem.

Ei.

Quicquid ab habraimo nostri didicere parentes
Transtulit ad graios. et ab his **A**cademia terris
Orta deos plures aufert. vnumq; fatetur
Artificem mundi dominatoremq; deumq;. **M**
agnus **A**ristoteles hominum figmenta perosus
Lynea in etheros attollens lumina tractus
Vidit in hac vnum mundi testudine numen
Et coluit. patrios ideo fugisse penates
Euboicosq; lares fertur petuisse: diemq;
Lalcide supremum longa clausisse senecta.
Vidit deus errantes miserans in imagine nostra
Veni: et istorum fraudem detexit et artes
Spirituum. sacros quibus indulgetis honores.
Vidit deus. hunc vnum colimus. vobisq; colendum
Dicimus. At plures luci p̄ferre tenebras
Et celo phlegethonta volunt: et funera vite.
Vnius in aduentu vester trepidauit **A**pollo
Squallidus: et vultu radios contraxit opaco.
Tum cecidere deum statue: simulachraq; miris
Sunt contrita modis. vestri meminere parentes.
Hunc solymi vates perhibent vestraq; sibylle
Secula facturum lustratis aurea seclis.
Vnius ob imperium eternum promissaq; genti
Regna sue nec forma meos nec scepra nec etas
Solicitant animos. bona nec mortalia tanti
Ducimus. hoc etiam vestri docuere poetę.
Flam quid **A**zyriopes et grai filius amnis
Vos aliud docui. fragilis quam noxia forme
Blandimenta malis p̄bere incendia curis
Et sibi nec nec solum alijs inferre venenum;

Et quid opes aurumq; **F**ide monuere: quid ausus
Quid phethontis equi: nisi quod vota improba regum
Diuitieq; abeunt pessum. secumq; ruinis
Inuoluunt grauib; reges regumq; ministros:
Dicite. **P**lutoni veterum prudentia vatum
Aur subiecit opes: forsan quia viderat aurum
Exima tellure trahi. sub montibus altis
Aes latet. argenti decor est in viscere terre.
Betica testatur regio. **P**actolus et hermus
Astipulantur. agunt etenim flauentis harenę
Diuitias. fuluumq; trahunt cum piscibus aurum.
Et quia sub terris ditem regnare volebant
Que tellure latent diti attribuere profundo.
Forsitan hęc fuerit ratio que mouerit illos.
Altera se nobis longe prestantior offert
Ad mores inuenta bonos. studiosa salutis
Non sono dogmatibus nostris. **C**oncedimus ergo
Diuitias orcho. quia sunt fomenta malorum.
Et scelerum instrumenta. quibus subuertitur omne
Iusticie robur. cęcos quibus itur ad amnes
Sulfureosq; lacus regnum implacabile ditis.
Non aliam ob causam mundi saluator iniquas
Appellauit opes. et lucra ferentia mortem
Distribuenta pios hominum mandauit in vsus.
Discite vestrorum monitis contemnere quicquid
Est mortale: omnem regna in cęlestia curam
Ferte. nec grati: fluxę neu fidite vite.
Nobile tempus abit: mora nulla fugacibus annis.
Hunc quoq; dum loquimur **C**ęsar tua preterit etas
Antia. nec gelidam tardat tua purpura mortem.

Finis erat verbis. vno cum rhetores ore
Nil veriti regem (res admiranda) superbum
Sacilegum quiddam simulachra deosq; fatentur.
Incestumq; Iouem. subitoq; afflata regente
Flumine tota cohors victorem extollere christum
Cepit. et in summam fidei prorumpere laudem.
Torua supercilio Darentius ora minaci
Tollit. et accensus flagranti corda furore
Elata vocat arma manu. citus arma satelles
Admouet. accursu proceres tenuere citato
Talibus ardentem furis. Subuersa tumultu
Omnia precipiti. Postquam sedata parumper
Ira. leues animos dixit que mouit herinnis!
Quis malus inuasit nutantia pectora demon!
Ergo ne fgmineq; potuerunt vertere nuge
Vos quoq; vos inquam quos defendenda dearum
Causa peregrinis ad nos contraxit ab oris.
Hoc honor exhibitus vobis hoc dona merentur
Hoc suspensa tolo: sic nos sic omnia Rome
Numina negligitis. que tanta ignauia. multos
Vna puella viros superat. proh dedecus. inter
Billia tot prestantum hominum certaminis huius
Præmia fert mulier. sic rex. concorditer omnes
Respondere viri. quid nos terrere minando
Niteris: illabi manifestum in pectora numen
Sensimus: et rutilare sacro caput illius igne
Vidimus. et labi flammæ ex ore loquentis.
Vincimur a superis. et victi ponimus arma.
Da veniam Cesar: Christi transimus ad aras.
Iuppiter et proles et numina falsa valete:

Cesaris ex templo facies excanduit. ardent
Lumina. labra tremunt. rauco clamore ministros
Conuocat infandum facinus iubet: ore tragedo
Atq; sophocleo scelus enarrabile cantu.
Tollite sacrilegos clamat: iugulate deorum
Sacra profanantes: auiusq; epulanda per agros
Acta date. hec illis sint premia: vadat ad vrbes
Fama peregrinas: tantę victoria pugne
Habeant lauros. hec gloria segnibus esto.
Interogum ingentem struite. et date corpora flammis:
Et cinis equoreas vento rapiatur in vntas.
Talia fulmineo iaculans late intonat ore.
Attoniti tremuere omnes. feralibus armis
Circumfusa cohors vinctos p[re]toria ducit
Rhetoras. et magno circumstrepit agmine miles.
Voce recedentes tali Catharina monebat
Ite triumphales anime. superate tyrannum.
Ite alacres. hodie vobis referantur olympi
Lumina. momentum mors est. vbi transit ether
Pandoitur. et liber petit ignea spiritus astra.
Ite domos cęli sanctosq; intrate penates.
Ite. sequar. nec vos sacri. iactura lauacri
Terreat. abradet scelus omne salutifer ignis.
Nec mora. comportant alij sarmenta trabesq;
Materiam arentem: et syluę virgulta saligne.
Et piceas alij pinos et odora cypressi
Robora iuniperi ramos. campoq; patenti
Construxere pyras. adipem fomentaq; flammis
Plurima subiiciunt: oleęq; liquoribus addunt
Sulfura certatim: coit omnis turba. vicę

ē iij.

Eructant hominum turbas. velut aggere fracto
Cum **P**adus in virides spumanti vertice campos
Insilit euertens segetes. spemq; obruit anni.
Subiecere faces. salit ardua flamma comamq;
Spargit. et in nubem fumi glomerantur opacam:
Corripiunt vinctos bini. stringuntq; retorto
Fune manus et fune pedes. iaciuntq; per altos
Ingenti clamore rogos. fugit ignis. et ardor
In mentum salit atq; comas stridore corusco.
Tanta sacerdotes alacri spectacula vultu
Conspiciunt: tabulisq; iuuant incendia iactis
Cesaris extollunt animos: vrgentq; ministros
Et rediisse deum libamen et orgia gaudent
Exinctis mox busta viris cecidere. nec artus
In cineres abiree. togas et corpora lambens
Leniter abstinuit viresq; coercuit ignis
Ipse suas sanctos veritus tractare. sepulchro
Christigenę intrepidi sublata cadauera ponunt
Suppliciter flentes. et tristia funera ducunt.
Lædis adhuc auidus **C**esar: nec crimine tanto
Territus at multo madidus post prandia baccho
Dandat ab obscuris foribus cæcoq; reuulsam
Larcere victricem mensis astare puellam.
Illa catenarum strepitu per lata sonante
Atria nil pauitans duri subit ora tyranni.
Composito vultu et frontis feritate parumper
Uix tandem posita. ficto rex pectore fatur
Regia progenies virgo tua maxima virtus
Insigni nobis hodie certamine nota
Ronciliare potest tibi me: nisi nostra vereri

Sacra negas. versis igitur palinodia verbis
Est dicenda palam. ne te male numina perdant
Est placanda deum dictis melioribus ira.
Alla quid his iterum nugis me vertere tentas!
Cesar ait. **T**u saxa colas: siue numina nobis.
Forsan honoratis lapides: quia creditis olim
Deucalioneis homines de cotibus ortos.
Talibus accensus dictis **M**arentius altum
Ferrea clamabat date verbera. verbera lictor
Expedi: et nudos humeros ac pectus apertum
Virginis inuadens crebro ferit impius ictu
Innocuum corpus. miti gemit ore. deumque
Alloquitur virgo. nostri cape sancte cruoris
Primicias. animum serua. sit victima fluxum
Corpus: vt **H**abramus seruato pignore sacrum
Fecit et illustrem pecudis cruor imbuat aram
Sic mea seruata caro concidat hostia mente.
Sic ait. ex oculis lachryme fluxere tepentes
Ora genasque rigant. largus de vulnere sanguis
Labitur. et terram cedes effusa cruentat.
Supplicio affectam tali iubet ire sub ymbra:
Nullaque bisseis preberi alimenta diebus
Vertitur abstergens oculis gemebundaque pectus
Melat: et in noctem lachrymans descendit opacam.
Est locus goos phœbi nascentis ad ortus
Arouus attollens vicina cacumina celo.
Thraicia maior rhodope subliminoz ossa
Pelionem onium superans et culmen olympi
Caucaseasque niues vbi sunt iuga maxima **F**auro
Illic perpetuo vernantia gramine rura

Aerpetui fructus æternaq; gratia florum.
Æternaq; temperies semper. sine nubibus ær
Lymphidus. **A**uster abest. boreas non sibilat. **E**urus
Exulat. occidua **Z**ephyrus non murmurat aura.
Hic prinçua quies homini ieiuna priusquam
Infelix vetita viciasset guttura fruge:
In medio fons est lato pulcherrimus orbe
Quattuor vude fluunt occulto flumina cursu.
Nam tria secretis delapsa meatibus arcton
Versus eunt: at mox verso reuocantur in austrum
Aramite. ad ethiopes combustaq; solibus arua
Defluit assiduis quartum. **V**eroemq; refuso
Gurgite complectens memphitica regna peragrat.
Ad vitrei fontis ripas in margine læto
Sunt oleę pingues. sunt medica mala. **C**ypressi
Et semper virides lauri. palmetaq; longis
Frondebis. et pini pingues. et myrtea sylua.
Sunt et odoratę **C**edri fecundaq; semper
Ficus. et vna graui pendens in palmite. prima
Cereia. iuglandes. et amygdala. purpureumq;
Quod tulit arctoïs pomum **L**ucullus ab aruis.
Prata sub arboribus raris florentia semper.
Ailia. serpillum. **N**arcissus. amaracus. omne
Gramen odoriferum. violę. rosa. balsamus: arbor
Ahurea. myrtha. thymum. buxus. terebinthus. amomum
Nardus. et **A**iacis frondes rozisq; marini
Irriguos circum riuos sua brachia tendunt
Innocui vitreo ludunt in gurgite pisces
Ubera distendunt pecudes. hic nulla leonum
Semina. non serpens. nec cauda scorpius vnca.

Omnia tuta. cubant lepores. nec bella nec vllas
Insidias metuunt: cantu nemus omne volucrum
Personat: 7 florum per summa cacumina nectar
Libat apis. lectumq; cauis opus aggerat antris.
Runcius ante pater summa quem miserat arce
Virgineo occurrens morbo casusq; futuri
Prescius inde fauos illis 7 mella diebus
Pomaq; decerpens dapis inconsueta ferebat
Xenia deserte trans equora lata puellę.
Hec sunt illa quibus felicem pabula vitam
Helias 7 socij longęua in secula ducunt.
Omniaq; infuso curault vulnera moly.
Moly quod omnigenis fecit deus vtile morbis.
Nigra subest radix: viridis coma. floribus albet.
Jam bisseua dies ierat. reuocatur ab ymbriis
Ambrosinum vultu referens **C**atharina decorem.
Nectenuata fame nec tristi squallida nocte.
Cesar vt asperit solitum decus oris honesti
Fraude ministrorum pastam putat. estuat. ardet
Crociferans. trepidat mugitu regia tanto.
Non secus ac nauę pelago cum turbidus imber
Ingruit: 7 rauco volitat cum murmure nubes
Dulsa noto. tumet vnda. micat pice nigrior aer
Ignibus. 7 tonitru ingenti tonat altus olympus.
Perdite custodes clamat. vel mergite ponto
Tergore consutos. siculos vel adurite tauris.
Jussa citi **S**aramas **M**asamon maurusq; faceffunt
Marmaridę. **P**silli. **H**umidę. quibus vna libido
Sanguinis. accensos miseri raptantur ad ignes.
Vinculaq; inuiciunt pedibus. terraq; volutos

Uersatosq; luto ⁊ sꝑatos puluere terga
Ad tormēta trahunt. nihil illis mollia profunt
Uerba pꝛecum. lachꝛymę nihil inter uerba cadentes.
Nil longi labor obsequij: uotisq; uocata
Flumina nil profunt. inadet implacabile pectus
Regis ⁊ indomitum uirus medicamine nullo
Frangitur. o infelix quę te inclementia **C**ęsar
Uirgo ait innocuos hoīes torquere coegit:
Nō ego terrenis epulis sed ab æthere missa
Sum dape pasta dies bissex. qui pabula genti
Per deserta dedit solymę: cum uecta per undas
De quore suspenso panchęos uenit in agros
De quoq; certantem pro relligione fidemq;
Asserere audentem pauit sanauit. et ipsa
Parta salus opus esse docet cęleste. cicatrix
Nulla per offensus ferro deprenditur artus.
Inclpe sedata fieri clemētiꝛ ira:
Et neq; sanguineo similem te finge **H**eroni.
Sed qualis **T**raianus erat: uel iulia proles
Augustus: qualesq; tulit gens flauia reges
Et patrem ⁊ natum. quoz; uestigia debes
Sancta sequi si uis tanto succedere regno.
Dignus eris si iustus eris. clementia reges
Efficit imperio dignos. p̄ immanib; actis
Crueli mercede deus tibi digna repondet
Pꝛemia. crudeles superi crudeliter uigent.
Uicit fęmineo facundia iuncta decori.
Sedatusq; parum **C**ęsar quo perdita **U**irgo
Usc; **J**oui differis inquit parere: iuuentę
Nec miserere tuę: **N**ō te seruilibus utar

Obsequijs: nec em̄ id patit̄ tua forma nec etas.
Assentire meis aliquādo ⁊ subderebelles
Imperijs animos. **Q**uid merespondit iniquis
Sollicitas verbis: turpi si pectora voto
Fœda geris cur sanctum audes violare pudorem?
Dore suū ceno assuetus sordescere nunq̄
Definis: ⁊ mundę nescis assuescere vitę
Sic tua te instituit venus: hæc documenta tuorum
Casta deum. **S**unt hæc quib; assentire iubemur
Imperia: hi monitus: **U**trum tua prouida virtus
Consulit vtilius nobis humana ne iussa
Andi uina sequi: **Q**uod amas deus odit. ⁊ audes
Impugnare deum cū sis mortalis: ab vrbe
Liuib; hæc tam vana meis documenta tulisti:
Arubuit **C**esar. sceleris mens conscia non fert
Iurgia. non audet vultus attollere: seq̄
Vertit ad **I**chthybolum: ⁊ reuehi p̄cepit ad vmbra
Carceris: atq̄ nouis tradi custodibus antrum
Ichthybolum vero cui mens crudelis ⁊ atrox
Ingenium: regi quidnam vulgaribus inquit
Hanc pennis terrere paras: sub sidere natam
Credimus helico. nam frons marpesia caute
Tauro minitana asperior: rigidoq̄ adamante
Durior ausonios fasces nostrasq̄ secures
Ridet: ⁊ imperio diuum parere recusat.
Ledimus: an iustis dementem vrgere flagellis
Prestat: ⁊ imperij causam diuumq; tueri?
Sollia non obstant duris: nec fortia possunt
Debilibus vinci. ne ligno saxa cauantur
Nec manibus muri. sed duro marmora ferro

Digna contortis magno molimine saxis
Eruimus. si auferre paras a virgine **C**hristum
Fingerotas. magnæq; aliquot vertiginis orbes.
Et crebris armetur opus mucronibus omne.
Et radij cultros et curuatura rotarum
Ancipites habeant. **O**rbis contrarius orbi
Currat: et affixos verso secet impetus axe.
Persephone immanes pignas et seua docebat
Supplicia occultis: voluens corda impia formis.
Aspera inhumanum flexit sententia regem.
Queritur in tota si quis foret vrbe **P**erillus
Atq; **P**heredea quisquã præstantior arte
Dædalus. aut auctor troianæ cladis **F**ebus.
Morerat. et medium celi stellata per axem
Lum **J**oue ducebant nitidi vestigia pisces.
Darimus ætherei **C**hristus regnator olympi
Agmine edicolum magno stipatus ab astris
Labitur. et niuei transit per cornua tauri.
Intrat ad humentes umbras et triste baratrum.
Fit sonus. et nigram subito lux aurea noctem
Dissipat. apparent pulchra sub imagine diui.
Primus **J**oannes: humeros cui lucida vestit
Pellis: et aurati pendunt in tergo villi.
Alter erat senior **P**etrus cui candida mento
Cæsaries gemineq; micant in pectore clauis.
Tercius ardenti **P**aulus mucrone coruscans
Igneus ore. ligant intexte guttura gemme.
Quartus **J**oannes aquila signatus: amictu
Lucet in albenti: mentoq; et vertice canus.
Hi primi: sua quemq; duces stant agmina circum.

Squalloz abit: fulget paries. circumfluus aer
Fragrat. z armenio carcer lustratur amomo.
Tum vultu diuum dominus sic fatur amico.
Nactenus ex alto p ugnam spectauimus orbe
Occulte qz tuis pcul aspirauimus orsis
Fortibus. hec clare fuerint preludia pugne.
Nunc acie tota pugnatur z omnibus armis.
Nacte z in extremo palmam ne desere cursu.
Pars superest tibi parua vie iam proxima palme
Curtis: z apparet grauium suprema laborum
Meta. dies feret optatum tibi crastina finem.
Dixit. z ambrosia frontem perfudit z armos.
Et sic fatus abit. dulciqz adit ethera cantu.
Altera lux aderat. feralis machina celo
Arigitur. populiqz foro concursus aperto
Cogitur. horrescunt visu: z crudele fatetur
Io genus insolitum pene de roboze querno
Aeritur. z bisex cubitis ascendit in auras
Pono. vbi voluendas lictor se attollat ad axes.
Impulsi magnis strident conatibus orbes.
Rostratiqz micant gladij. curuisqz minantur
Dentibus. z paruo inter se discrimine distant:
Corpus vt affixum lateri e regione locatum
Discerpat latus: atqz vno secet omnia cursu
Membra leues subito procul eiaculanda per auras.
Terrificum incutiens animis structura pauorem
Aspectuqz nocens solo. super aurea sedit
Stragula: z a tecto spectat **M**axentius alto
Coniugis extendens bacchatam ad colla sinistram.
Protrahitur virgo: que postqz immania vidit

Currere protensis arinata volumina rostris
Substitit: et presso suspexit sidera gressu
Sic memorans. **O**bsiste pater crudelibus ausis.
Percute dentatos orbis. ostende tyranno
Aeioue contempto celi terreque potentem:
Ingelix videat contabescatque vidento
Quanta tuę virtus et quanta potentia dextre.
Vix ea finierat gelida cum erupit ab arcto
Ventus: et ardenti resonans cum fulgure fulmen:
Srandineque immixta nimbus caliginis atrę.
Disrumpitque rotas. trabibusque per æra pulsis
Maxima consequitur strages: quo territa vertat
Turba pedem noctis tenebris inclusa profunde
Nescit: et attonitos frustatim machina labens
Opprimit: auditur clamor: sonitusque ruentum
Impete cum magno trabium. periere ministri:
Quattuor ut fama est rapuit furibunda viroꝝum
Millia tempestas et lapsus ab aere turbo.
Etque dies claro detersit nubila celo
Petegitur clades hominum. laniata per omne
Membra foruꝝum: facies vstę: conuulsaque labra
Dentibus exarctis: lacereque per ardua vestes
Fulmina tectorum. mixto fluit vnda cruore
Que superant cladi lugent cõmunia matres
Funera pellex. lamenta per omnia surgunt
Compita: in ingenti tota vrbis ploratur aceruo.
Plebis in occasu tantę gauisa per auras
Persephone volat. ac socios ac demonas omnis
Ad prædam ciet ex aris adytisque deorum.
Illi precipites altis et turribus adsunt:

Corrumpuntq; vagas animas. stregisq; coercent
Fumbus in fasces: z in intima tartara voluūt.
Pessimiles aquilis quotiens videre volucres
Dulcibus estagnis tolli: tenuemq; per auram
Nare cateruatim: campisq; inferre volatum
Qua rigat effusis Pantoam gressibus vibem
Dintius interens iuncis z harundine ripas.
Saucia iam dudum ceco regina dolore
Dissimulare nequit flagrantem pectore flammam
Sicq; virum alloquitur. que te immanissime que te
Pestis agit: manifesta vides miracula: nec dum
Imitare deum cessas. tibi me quoq; Christus
Abstulit: et viuo crines in flumine laui.
Nec tua sum posthac. nec me reuerentia martis
Nec Iouis vlla tenet: tua sunt hec numina. vincet
Christus: z occumbes cum religione deorum.
Kesar ad hec frendēs cōtorquet lumina denso
Torua supcilio: z clamans noua funera lictor
Pocimus: accipe z hanc: z amare vulnere truncis
Uberibus cęsa caput a ceruice reuulsum
Nequore; volucres habeant. piscabitur illud
Petrus: z inuentum Christi suspendet ad aram.
Nec mora: dum totam magnis vlulatis vibem
Dira lues agitat. dum cędibus omnia complet
Persephone exultans z tanta strage supbit
Vincta manus sparsis trahitur regina capillis.
Res indigna nimis: missioq; ad colla capistro
Ducitur ad littus lachrymans: z crine ligatam
Arboris ad ramos patulis que vmbrosa lacertis.
Stabat harenosę frondens in margine ripe.

Afficiunt probis et multo verberare tandem
Pectore conuulso pharias truncatur ad arces.
Exanimis artus nudant: rapiuntur in aures
Implicitumque comis aurum: gemmisque monile
Diues: et amisso sequit fera turba pudore.
Leu plures cum nocte lupi inuenere relictam
Desidia pastoris ouem simul a gmine facto
Communem inuadunt praedam: atque in vulnera certant.
Dilant: caput hic. iecur ille: in clunibus alter
Pascitur: et fauces implent: rictumque cruentant.
Audiunt horrendum facinus. veniensque repente
Porphirus multo raptum cum milite corpus
Terit humo lachrymam meritosque exsoluit honores.
Infelix quantum soris et breuis hora sinebat
Jamque nouas affert edapes. discumbere tempus
Caesar ait. sat mane Joui superisque litatum
Omnibus: et fuso placati sanguine manes.
Soluite tristitiam: curasque immergite baccho.
Debetur noua nupta mihi. namque impia coniungit
Per noua iurego nuplit diuortia Christo.
Ferte cados: date creteo de palmite uina.
Ponite amyneos latices: chiumque liquorem
Et si quid campana sui vindemia misit
Nectaris: omnigeno spument crateres hiaccho.
Discumbunt. celeres volitant agilesque ministri:
Et mensas epulis onerant: Maxentius ira
Jam dudum exustus largo se ingurgitat haustu
Sepius. et pergit uenas inflare calentes.
Callida per sephone grauibus conuiuia rixis
Immiscere uolens sumptis proteruolat alis.

Aequor: eã simulans volocrem. petit ardua nubes
Itq; reditq; frequens. ducitq; per aera gyrum:
Garrituq; sonat pluuio. denunciat inquit
Ichthybolus ventos tempestatemq; futuram
Jam pelago furoz et nautis grauis ingruit imber.
Cesar. vt audiuit pelagus. succurrit imago
Coniugis ad littus. cesar iubet ire ministros
Necropolumq; trahi: et condi tellure cadauer.
Respondere ducem iam dudum funere ducto
Porphirium veteri regum imposuisse sepulchro.
Ecce iterum lachrymas iterum ciet ira furoz:
Letaq; subuertit p̄cep̄s conuulua luctus.
Porphirium Cesar tunc e regione sedentem
Pallidus et stomachum vultu confessus opaco
Alloquitur. Quid me inuito violenter ademptum
Corpus humas! Quę religio: quę cura meorum
Prouidus: ardo: em mentis ratione gubernat
At placidis mulcet bacchantem vocibus iram
Porphirius. Nobis Cesar fore de decus inquit
Immortaleratus si peruenisset ad aures
Vrbis id infandum facinus quod percitus ira
Incomposq; tui mandas: eclanda putauit
Corpora defunctę: et sceleris monumenta nefandi.
Sed furoz impatiens freni: mitescere nulla
Vloce potest. similisq; Padi: torrentibus vndis
Aestiuo cum sole niues saxosa gehennę
Precipitant iuga: si cursus occludere tentas
Obiice contortis crescunt spumantia terga
Uorticibus: semperq; magis violenta superbit
Longeries: tumidaq; premit retinacula mole.

Fi.

Donec iter gurgis agat indignatus apertum.
Quid scelus excusas hominū turpissime Cēsar
Inquit et ignava regem gravitate lacessis?
Omnia Thersitē similis quid gutture latras
Sardana paliaco pallenti excaudit ore
Dux ait dextraq; potens clarq; superbus
Militiē titulis: voluitq; inuadere pectus
Cēsar is: et capulum dextra complexus eburnum
Destitit ardentem virtus compescuit iram.
Atq; ita suspirans fatur Quid fida tuorum
Pectora Parenti verbis p̄mis acribus? Et quid
Acta procelloso turbas conuiuia vultu?
Si tibi causa minus placuit recitata: fatebor
Altera causa subest potior: Sepelire iacentem
Religio Christi dominam me iussit: et ipsos
Rhetoras ante dedit tumulo: Nam flumine viuo
De quoq; si nescis lauit regnator olympi
Christus: et abiecto verum Ioue numen adoro:
Saucius incompotq; animi Parentius ergo
Tu quoq; carminibus magicis subuerteris: inquit.
Tu magicas artes tu cędem incendiaq; audes
Dux ait: infelix sequere: et scelus omne reuolue.
Ingluuiem nutri duro rape viscera ferro.
Sanguine tinge manus: innoxia membra trucidā.
Numina Parenti iustissima. numina tantum
Sunt visura nefas. meritas dabis impie penas.
Expectant te Thybris aque calor iste sub vno
Occidet: et tanq̄s Aęton temerarius axe
Pulsus ab excelso vastum rapietis in equor:
Forsan et inuenies extinctę coniugis ora.

Interea pinguem nutri delphinibus escam.
Ira (scio) tua me morti iam destinat. vltro
Ibimus: et strictos caput extendimus ad enses
Intrepidi nobis nihil est in morte timendum
Christigenis: quibus est aliud post funera longe
Fobilius vite genus immortalis olympo.
Oppetere est iterum nasci. tormenta subire
Pro virtute pium. triplex contingit origo
Christigenis. vulgata prior: qua nascimur omnes
Semine concepti patrio: cum septima scutum
Luna peragrato vel nona peregerit orbe.
Altera sic natos terris per mystica transfert
Flumina: et ablutos genitrix ecclesia lacte
Nutrit ad ambrosie semper viuentis odorem.
Tercia cum suprema dies mortale resoluit
Corpus et in cineres opus hoc natura caducum
Traxit ad ethereos orbis empyrea regna
Dixit ubi et reduces aios complectitur vlnis
Dulcibus et nitida celi pater accipit aula.
Ista fides lozica mihi est adamantina nullis
Peruvia fortunae aculis. dum talibus orat
Porphirius tumido bilem sub pectore **C**esar
Rodit: et impatiens vultus obscurat herinnys
Et circumpositis stimulat precordia flammis.
Dux animum firmante deo nil territurus atra
Fronte quid atroci dudum concepta venena
Lorde premis: dixit. ne pars innoxia vite
Vlla tuę dignum venia te reddere possit
Incipe rumpe moras. aperi crudelia tandem
Ora. satellitibus diris mea funera manda.

Membra iube lanianda feris in litore spargi.
Defuncti careamus humo: careamus harena.
Corpora iactentur monstris lacerauda marinis
Discite crudeli proceres seruire tyranno
Rege sub ingrato sub iniqui principis vmbra
Seruitijs emitur mors obscurissima longis.
Rumpitur inflatum pectus: mentisq; superbe
Nec frenare potest nec dissimulare furorem
Cesar: in extremis ardet iam faucibus ira.
Non aliter q̄s cum sicco sub fomite dormit
Ignis et afflatu crebro excandescit et aura
Etilit: et tremule rutilant per nubila flamme.
Ferte citi procul hinc hominem: date vincula clamat
Cumq; suo totam domino iugulate cohortem
Que ducis infecti traxit contagia: finem
Sacrilegus dabit ista dies. **P**er numina iuro
Per **J**ouis eternum imperium fulmenq; trifidum
Ibitis ad lethen: stygiasq; videbitis vntas
Dux et tota cohors missis ad colla catenis.
O funesta dies o lamentabile tempus
O furoz o rabies o detestabile virus
O dolor o regum impietas o mortua virtus:
Ducitur: et longa properant ad funera pompa
Ventum erat ad littus. cum dux fortissimus egros
Alloquitur comites turbataq; pectora firmat.
O socij mecum terre pelagiq; labores
Experti totiens: longeq; pericula passi
Militie. quid vos terret presentia mortis?
Que celerem cursu **Z**ephyrum volucremq; sagittam
Vincit: vbi fortes animi generosaq; virtus

Lorda qz ad horrendos nunquam perterrita casus:
Ponite tristitiam. rectos attollite vultus.
Lernite perpetuo fulgentem lumine mundum.
Aetherea qz domos. animis ea patria nostris.
Et quid fyminea pauide formidine frontes
Despiciunt terras. hodie veniemus in astra.
Sic ait. et **C**hristo sacrum p̄ana canentes
Accipiunt altos pronis ceruicibus enses.
D mors clara virum vita p̄stantior. olim
Floxia cum rapide purgarint secula flamme
Membra memor vestri deus immortalia reddet.
Interea gaudete bonis cęlestibus inter
Spirituum cętus alacres: et sancta precati
Humina terrigenis **C**hristi implozate fauorem.
Pectora trunca iacent. fusosqz rubescit arena
Sanguine. mactata est duplex hecatomba tonanti.
Cum duce bis centum comites in littoze cęsos
Chulstigenę effossis mesti imposuere sepulchris.
At iam prona dies nocti cędebat: et vmbis
Deciduo radians excelsam lumine **C**alpem.
Cum furijs **C**ęsar longis iam fessus et ira
Sic secum. **Q**ue tanta v̄tis constantia: quodnam
Robur inest animis tantum: que pectora virtus
Inconcussa regit: que spes: que p̄mia tanti?
Morte quid expectant obita: **N**eqz credere dignum est
Sanctius his numen: quorum res publica pauper
Quam nostris qui regna tenent telluris et vnde
Nam ego numinibus gentem melioribus vti
Crediderim cuius terrena potentia maior
Nam si regna dei arbitrio terrena gubernant

F iij. o

Distribuuntq; suo: qui dant maiora putandi
Maiores. libyam Juno regna attica Pallas
Iliacam Phœbus Tarpeiam Juppiter arcem
Constituit. regnum regno ceu numine numen
Maius erat. sed christigenis nec regna nec vrbes.
At fuerit satius tantos sedare tumultus
Unius interitu. vel si mutabitur eius
Connubio. tantumq; decus seruare iugali
Federe: et has tandem curas extinguere tēdis.
Saturni iam bruma dies et læta reducit
Tempora: que nobis patrio celeberrima ritu
Iucundos hyberna sales et xenia poscunt
Ocīa nocturnę poscunt conuiuia mensę:
Expeditam: tristis ne se inter gaudia luctus
Ingerat. interea placidas mihi iuppiter vndas
Æquoris: et cursus dabit ad mea regna secundos.
His dictis placet accito lictore puellam
Duci iterum e tenebris: iterum tentare loquendo
Virgineumq; nouis pedicis captare pudorem:
Quam simul ac vidit sic est aggressus. Amiclas
Troius assultu subito expugnauit adulter.
At tua terdenis nondum est mollita diebus
Duricies. Pontiglacies hyrcanaq; tandem
Frigora et arctos vincuntur sole pruine.
Tu Getico sopita gelu vel gorgone visa
In silicem durata nequis mansuescere. Quercus
Dipheus. Amphion lapides. delphines Arion
Mouit: et orphęos senserunt tartara cantus.
Tunīue frigidior. tibi ferrea corda: sepulti
Usq; adeo tibi sunt sensus hebetataq; mentis

Lumina vt albenti videare simillima saxo
Coniugis assyrię verso que in marmora vultu
Fluxit z ardentem spectat fugitiua Bomozan.
Heu quidnam cōtra genium moremqz iuuentę
Molliciemqz tui sexus generisqz superbi
Stemma supercilio spernis regalia toruo
Imperia: ah demens: tu blandimenta minasqz
Despicias. z surda perstas immobilis aure.
Tu populo spoliās vr̄bem: tu coniuge regem.
Militibusqz ducem: duce Cyrenensia regna.
Et miseremur adhuc: z te seruare parati
Mittibus alloq̄mur: verbis. Senus aspice quātum
Romanū pietate valet. Mitesce parumper.
Si seruire p̄udet. mecum regnabis. habeto
Coniugis extinctę thalamos. Romana videbis
Mgnia. z incēdes latiam regina per vr̄bem
Quod tua gentilis quondam Cleopatra tumultu
Ambijt Actiaco tu. Cesare digna marita
Accipe largimur sine bello z sanguine regnum.
Sic ait z cęco languet Darentius igne.
Illa velut dorsum medijs in fluctibus ingens
Uapulat assiduīs z nunq̄ vincitur v̄ndis:
Desine plura: nefas iterum me nubere dixit
Rupsimus. inserto nuptam manus indicat auro.
Et mihi nunc alacres nitidis cōniuiā mensis
Virqz socerqz parant. hodie subitura mariti
Limen. z e tenebris claros aditura penates.
Nec sum dura. fidem seruo. Tu sanguine gaudes
Non ego. tu tanti sceleris durissimus auctor.
Hęc vbi dicta: videns atrox immota tyrannus

fij o

Pectora nec precibus flecti nec verbera frangi
Spe veneris posita: iubet a lictore necandam.
Necropolim duci pullo velata cucullo
Atq; capistratis manibus de carceris antro
Truditur ambigua faciente crepuscula nocte
Aemonius Chiron media iam parte sub ymbrae
Iuerat: et lecto funestam pignora noctem
Aere voluebant piceo. niger hesperus ore
Pallidulo tristi per cælum ascendere vultu
Visus. ab aspectu sceleris noua luna nefandi
Cornua subtraxit: nubes teterrima clausit
Aethereos ignes. et conscia sidera morti.
Audite halycones grauibus lamenta querelis
Spargere per littus: mestosq; ad funera cantus:
Aedere. et equoreas volucres dare flebile carmen.
Est locus ad boream pelagi porrectus ad yndas
Densa vbi syluestrem faciunt spineta recessum.
Areaq; in medio. crebris ibi terra sepulchris
Surgit: et in tumulos fossæ cumulantur harene:
Sacra cadaueribus tellus: polyandron Hellas
Voce vocat patria: nudis passim ossibus albet
Urticis ymbrosus ager grauibusq; cicutis
Et nigris ebuli baccis et olente Sabuco.
Campus iners et sepiuagis domus apta colubris.
Nos ingressa locos durus dum brachia lictor
Expedi inuertens manicae dumq; explicat enseni
Sanguineum. virgo cælum suspexit et ignes
Aethereos. taliq; deum sermone precata est.
O pater exiguas tanto pro munere grates
Soluimus: ingentes autem debere fatemur.

Tu grauibus pressam tenebris in clara vocasti
Lumina: tu manes tu das superare tyrannum.
Et modo tam vario functam discrimine tandem
Ad palmam regnumqz vocas. **D**a numine dextro
Egressus animo faciles: reditusqz secundos
In patriam celiqz domos. hanc accipe mentem.
Et prolem ne sperne tuam de fauce reuulsam
Dicis: z orantifamule tua limina pande:
Et si quando memor quisquam certaminis huius
Implozabit opem. **P**ater exorabilis esto.
Finierat subito cum vox audita per auras.
Annumus. securam veni. **T**um poplite flexo
Et crucis explicita per pectus imagine lictor
Verberat orantem gladio. **P**ro cede cruenta
Lac niueum fluxit: tellus incanduit albo
Sanguine. lingua deum neruis delusa recisis
Personat: z moriens verba impfecta relinquit.
Lesa solo iacet atqz in cglum vita recessit.
Affuit ex templo superum de sedibus agmen
Spirituum duplex: vnum qd corpore nudam
Suscipiat mentem. dulciqz ad sidera cantu
Transferat. exanimes aliud qd tolleret artus.
Insolita noua luce dies in nocte refulsit:
Atqz repentinu subito cum lumine fulgur
Emicuit ceu cum frangit caua nubila fulmen
Cum grauis ardentem succedit **J**ulius estum
Euolat attonitus lictor: trepidiqz ministri
Coripueret fugam. **T**oto symphonia cglor
Spargitur. z mixta vocum dulcedine carmen
Astra petit. sensimqz abiens discedit ab aure.

Uisq; per celi tractus ascendere nubes
 Lucida per similes soli lucentior astro
 Luciferi: et claro rutilantem lumine caudam
 Ducere et ignifero ferri ultra sidera cursu:
 Et caput insertare polo. patuere tonantis
 Brachia curuatus lato pater obuia vultu
 Brachia diffundens reduci dedit oscula nate.
 Et triplici claram radiauit sidere frontem.
 Altera spirituum legio collegit ab hortis
 Balsama iudicis aloes myrtheq; liquorum:
 Ablutosq; vadis artus et odoribus unctos
 Aereum per iter rubri trans equora ponti
 In montes arabum summumq; cacumina Sine
 Transtulit. et corpus pario clausere sepulchro
 Quod superum fecere manus: Quod balsama semper
 Mariorum odoratum sudat: quibus egra iuuantur
 Corpora: difficiles isto ceromate morbos
 Indigenae pellunt. sacros Alabastra liquores
 Atq; salutare lachrymas oleiq; fluentis
 Accipiunt guttas. membris honor iste sepultis.

¶ Finis

¶ Francisci Cereti Parmensis Iuris Pontifici
 Scholaris studiosissimi in inuidum locum Carme.

¶ Huius quid tantum iuuat excadescere lector?
 Et Rhodijs Linguarum ponere sacra focis?
 Therisq; similis sine sensu et mente loquenti
 Cur iacis in Vatem verba Lanina pium
 Et merito sceleris tanti dabis improbe pignus:
 Adere scis grauius quam maledicta pati.

Auide si nescis **S**uperum **R**egina **P**oeta m
Hunc fouet: et **C**osto nata parente **D**ea.
In quarum **L**audes quantum certauerit: arte
Pindarica fulgens testificatur opus.
Nulla erat (infandum facinus) reuerentia celo:
Squalidus inculto numine **C**hristus erat:
Hic pius ad sedes hominem reuocauit olympi
Restituens nostro mystica **S**acra deo.
Protulit in lucem veterum monumenta parentum
Quicquid et a **C**hristo lex noua nostra capit.
Ergo tuos tandem mores deponere ferinos:
Et memori vatis pectore nomen habe:
Detur et **E**uripidis versum transferre sepulchro
Qui fuit **A**emathio conditus ante solo.
Nulla etate tua o vates monumenta peribunt
Fatidice **D**antus: **V**irgiliusq; nepos.

Secunde parthenices opus b.
Dauentrie impressum. per me **J**aco-
bũ de **S**reda. Anno dñi. **M**.ccc. **xv**
decima sexta. mensis **M**ay.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

